

การวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541 – 2545

THE CONTENT ANALYSIS OF RESEARCH WORKS
OF MASTER DEGREE PROGRAM STUDENTS IN PUBLIC ADMINISTRATION
DURING 1998 – 2002, BURAPHA UNIVERSITY.

คณะผู้วิจัย

สมโภชน์ อเนกสุข

วัลลภ ศัพท์พันธุ์

กิจฐเขต ไกรवास

เริ่มบริการ

- 3 พ.ค. 2549

๕๗๐๐๓ ๔๑๑๐

17 มี.ค. 2550

207687

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจและคณะศึกษาศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

กันยายน 2548

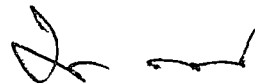
ISBN 974 – 384 – 255 – 1

(ได้รับทุนสนับสนุนจากกองทุนชาญยุทธ เสงตระกุล (รป.ม.2))

คำนำ

รายงานการวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541 – 2545” ฉบับนี้เป็นผลงานอีกเรื่องหนึ่งที่วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจได้สนับสนุนให้คณาจารย์ได้มีผลงานด้านการวิจัย ซึ่งสำเร็จลงได้ด้วยความร่วมมือของคณะผู้วิจัยทุกท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิที่เสียสละเวลาอันมีค่าช่วยตรวจสอบเครื่องมือการวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น รวมไปถึงกองทุนชาญยุทธ เสงตระกุล (รป.ม.2) ที่ได้ให้การสนับสนุนเงินทุนในการวิจัยครั้งนี้

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ หวังเป็นอย่างยิ่งว่างานวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการจัดการศึกษา ของคณาจารย์ นิสิต และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ทั้งนี้ข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการวิจัยครั้งนี้อาจจะมีอยู่บ้าง วิทยาลัยฯ จะได้นำมาเป็นข้อพึงระวัง และข้อควรปรับปรุงแก้ไขสำหรับการวิจัยด้านนี้ในโอกาสต่อไป

(รองศาสตราจารย์ สุตติ สุกต์รัตน์)

ผู้อำนวยการวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

กันยายน 2548

เรื่อง	การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541 - 2545
Title :	THE CONTENT ANALYSIS OF RESEARCH WORKS OF MASTER DEGREE PROGRAM STUDENTS IN PUBLIC ADMINISTRATION DURING 1998 – 2002, BURAPHA UNIVERSITY.
คำหลัก	การวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัย / งานวิจัยของนิสิต/ รัฐประศาสนศาสตร์
ผู้วิจัย	นายสมโภชน์ อเนกสุข นายวัลลภ ศัพท์พันธุ์ นายกิจฐเขต ไกรवास

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการวิเคราะห์เนื้อหาและศึกษาแนวโน้มงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2540 - 2544 ประชากรของการศึกษาเป็นเอกสารงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่และสามารถค้นหาต้นฉบับได้ในปี พ.ศ.2541- 2545 จำนวน 675 ฉบับ ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหาจากเอกสารงานวิจัยทุกฉบับ กรอบแนวความคิดในการวิเคราะห์เนื้อหา กำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยจากแผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และการบริหารรัฐกิจ พ.ศ. 2544-2548 ของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล คือความถี่ ร้อยละ และหาค่าความชัน (slope) จากสมการเส้นตรง ผลการวิจัยมีดังนี้

1. เนื้อหางานวิจัยทั้งสาขาการบริหารทั่วไปและสาขานโยบายสาธารณะ วิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ มีลักษณะเดียวกันคือ วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนเนื้อหามากที่สุด รองลงมา คือ ตอบสนองการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานวิจัยที่มีจำนวนน้อยที่สุดแต่มีความสำคัญอย่างยิ่ง คือการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน
2. แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยทั้งสาขาการบริหารทั่วไปและสาขานโยบายสาธารณะวิเคราะห์ตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ในภาพรวมพบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกวัตถุประสงค์โดยที่ วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มมากที่สุด รองลงมาคือ ตอบสนองการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ งานวิจัยที่มีจำนวนเนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน

Title : THE CONTENT ANALYSIS OF RESEARCH WORKS OF MASTER DEGREE PROGRAM STUDENTS IN PUBLIC ADMINISTRATION DURING 1998 – 2002, BURAPHA UNIVERSITY.

Key word : content analysis / student's research works / public administration

Researchers : Sompoch Anegasukha, Ed.D. ,
Vallop Supthpun, M.A.,
Kittachet Krivart, M.B.A., M.U.P.

Abstract

The purposes of this study were to analyze and search for the future trend of research contents required for the Master Degree Program students enrolled during 1997 – 2001 at Burapha University. The population were 675 student's research reports disseminated during 1998 – 2002. All reports analyzed under Research Master Plan for year 2001 – 2005 addressed by Graduate School of Public Administration, Burapha University. Frequency, percentage and linear slope were employed for the analysis of data.

The results were as follow :

1. The research contents by objective of both Public Administration Program in public policy and general management were found in common. First was for general purposes, the second was to support eastern area sustainable development policy, and the third was to rectify on negative impacts of eastern development, and last but not least was to make better relationship among the Indo-China countries.
2. The trend of the research contents by objective were in positive direction. The ranked increasing on slope values were for general purposes, supporting the eastern area sustainable development policy, the rectifying on negative impacts of eastern development, and making better relationship among Indo-China countries.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
สารบัญ.....	ค
สารบัญตาราง.....	จ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	1
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	2
กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	2
ระเบียบวิธีวิจัย.....	3
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	3
ขอบเขตของโครงการวิจัย.....	3
นิยามศัพท์.....	4
2 เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	5
การวิเคราะห์เนื้อหา.....	5
การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์.....	8
สาระสำคัญของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.....	11
ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต ปีการศึกษา 2540-2544...	13
แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา..	18

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในภาคตะวันออก.....	30
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรในการวิจัย.....	38
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	38
การกำหนดประเด็นเนื้อหา.....	39
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	40
ตอนที่ 1 เนื้อหาที่เป็นส่วนประกอบของงานวิจัย.....	42
ตอนที่ 2 เนื้อหาของงานวิจัย.....	65
ตอนที่ 3 แนวโน้มเนื้อหาของงานวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2541-2545.....	79
5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	91
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	91
อภิปรายผล.....	94
ข้อเสนอแนะ.....	99
บรรณานุกรม.....	102
ภาคผนวก.....	105

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	อาชีวของนิตินหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 - 2544.....13
2	จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานของนิตินรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 - 2544 14
3	จังหวัดที่ตั้งของที่อยู่อาศัยของนิติน รัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 - 2544 16
4	จำนวนและร้อยละองค์ประกอบทั่วไปของงานวิจัย..... 42
5	จำนวนและร้อยละคำหลักของงานวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป..... 47
6	จำนวนและร้อยละคำหลักของงานวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ..... 50
7	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป..... 54
8	จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ..... 55
9	จำนวนและร้อยละของสมมติฐานการวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป..... 56
10	จำนวนและร้อยละของสมมติฐานการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ..... 57
11	จำนวนและร้อยละของตัวแปรในการวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป..... 58
12	จำนวนและร้อยละของตัวแปรในการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ..... 60
13	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป 63
14	จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ..... 64
15	จำนวนและร้อยละของเนื้องานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาค ตะวันออก สาขาการบริหารทั่วไป..... 65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
16	จำนวนและร้อยละของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา สาขาการบริหารทั่วไป 67
17	จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขาการบริหารทั่วไป..... 67
18	จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ในด้านอื่น ๆ สาขาการบริหารทั่วไป..... 68
19	จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขานโยบายสาธารณะ..... 70
20	จำนวนและร้อยละหาตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา สาขา นโยบายสาธารณะ 73
21	จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขา นโยบายสาธารณะ..... 75
22	จำนวนร้อยละของงานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ในด้านอื่น ๆ สาขา นโยบายสาธารณะ..... 76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
23	79
24	81
25	83
26	83
27	84
28	85

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
29	แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และ รัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออก ที่ผ่านมา สาขานโยบายสาธารณะ..... 87
30	แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และ รัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขานโยบายสาธารณะ 88
31	แนวโน้มงานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และ รัฐประศาสนศาสตร์ ในด้านอื่นๆ สาขานโยบายสาธารณะ..... 89

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาของปัญหา

วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2539 และได้รับอนุมัติให้เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารทั่วไป หลักสูตรใหม่ พ.ศ. 2541 โดยเปิดรับนิสิตเข้าศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2540 เป็นต้นมา นิสิตที่ศึกษาหลักสูตรดังกล่าวได้ทำการศึกษาปัญหาพิเศษในลักษณะของงานวิจัย เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา ผลงานเหล่านี้เกิดขึ้นจากความอดทนและการทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจและกำลังทรัพย์ของผู้ทำกรวิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้อง ผลงานค้นคว้าที่ได้จึงมีคุณค่าทั้งในด้านองค์ความรู้ เกิดแนวทางการนำไปใช้แก้ปัญหา และการประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวม แต่งานวิจัยดังกล่าวมีจำนวนมากและหลากหลายซึ่งไม่สะดวกต่อผู้สนใจที่ต้องการมองภาพรวม และศึกษาประเด็นสาระสำคัญก่อนทำการค้นคว้าโดยละเอียดในลำดับต่อไป จึงสมควรทำการวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้าศึกษาช่วงปีการศึกษา 2540 - 2544 โดยเสนอภาพรวมและแนวโน้มการวิจัยของนิสิตหลักสูตรข้างต้นจากเอกสารงานวิจัยซึ่งเผยแพร่ในช่วง พ.ศ.2541-2545 เพื่อเป็นแนวทางการค้นคว้าของผู้สนใจที่จะนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ และใช้ประกอบการพิจารณาแนะนำแนวทางการศึกษาปัญหาพิเศษแก่นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต รุ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2541 - 2545
2. เพื่อศึกษาแนวโน้มเนื้อหาของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ภาพรวมเนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เผยแพร่ปี พ.ศ. 2541 - 2545 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจในการศึกษาค้นคว้า การนำไปใช้ประโยชน์และการวางแผนดำเนินงานวิจัยของวิทยาลัยการบริการรัฐกิจและผู้ที่เกี่ยวข้อง
2. มองเห็นแนวโน้มเนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่สามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของ อาจารย์ที่ปรึกษานิสิต และผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับแนวทางการศึกษาปัญหาพิเศษให้แก่นิสิตรุ่นต่อไป

กรอบแนวคิดของการวิจัย

การวิเคราะห์เนื้อหา มีแนวคิดและแนวทางที่หลากหลาย เช่น สตาร์คและโรเบิร์ตส (Stark & Roberts, 1998, p. 55) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยที่ใช้เปลี่ยนข้อมูลที่ไม่อยู่ในรูปเชิงปริมาณ เช่น คำพูด ภาพ หรือข้อความต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่เป็นมาตรฐานได้ โฮลสติ (Holsti, 1969, pp. 3 - 6) กล่าวถึงคุณลักษณะของการวิเคราะห์เนื้อหา 2 ประการ คือ เป็นข้อมูลที่ได้ในเชิงปริมาณ (Quantitative) และมีขอบเขตของเนื้อหาที่ชัดเจน หรืออาจจะเป็นสาระที่ได้มาจากสิ่งที่แฝงอยู่ของการสื่อความหมาย สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลมักกระทำในรูปของความถี่ ตามคุณลักษณะที่ปรากฏในแต่ละกลุ่มเนื้อหา คริปเพนดอร์ฟฟ์ (Krippendorff, 1980, pp. 49 - 52) ได้เสนอว่าการวิเคราะห์เนื้อหา มีเทคนิควิธีหลายวิธีแตกต่างกัน แต่แบบการวิจัยที่ใช้ต้องเหมาะสมกับบริบทของข้อมูลหรือมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่นำมาวิเคราะห์ ซึ่งสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ แบบแรกเป็นการวิจัยสำหรับวินิจฉัยปรากฏการณ์บางอย่างตามบริบทที่เป็นพื้นฐานของข้อมูลนั้น แบบที่สองเป็นการทดสอบความเป็นตัวแทนของวิธีการใดวิธีการ แบบที่สามเป็นการทดสอบสมมติฐาน เพื่อศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ในการวิเคราะห์เนื้อหาของวิจัยครั้งนี้ใช้แนวทางของโฮลสติ (Holsti, 1969) ข้างต้นภายใต้แนวทางของวัตถุประสงค์จากแผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ.2544 - 2548 ของวิทยาลัยการบริการรัฐกิจ (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป. ก., หน้า 2) ซึ่งเป็นแผนแม่บทแรกที่กำหนดทิศทางการวิจัยของนิสิตและคณาจารย์ของวิทยาลัยการบริการรัฐกิจ ดังนี้

1. เพื่อสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก
2. เพื่อสร้างและพัฒนางานองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาลดผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา

3. เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน

4. ด้านอื่น ๆ

ระเบียบวิธีวิจัย

1. แบบการวิจัย (Research Design) การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยการวิเคราะห์เอกสาร (Documentary analysis) จากเอกสารงานวิจัยที่มีการเผยแพร่อยู่แล้ว

2. ประชากร ขั้นตอนและวิธีการในการวิจัย การเก็บข้อมูล

ประชากร เป็นเอกสารวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกฉบับ ที่สามารถค้นหาต้นฉบับได้ พบว่ามีจำนวน 675 ฉบับ ตามกรอบรายชื่อ งานวิจัยของนิสิต วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541 – 2545 (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป. ข.)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ แบบบันทึกเนื้อหาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน (รายละเอียดแสดงในบทที่ 3 หน้า 38) และมีการปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้นำไปใช้เก็บบันทึกข้อมูลจริง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการศึกษาเนื้อหาจากเอกสารงานวิจัยทุกฉบับ แล้วบันทึกเนื้อหาสำคัญในแบบบันทึกข้อมูล เมื่อบันทึกข้อมูลจากเอกสารงานวิจัยครบทุกฉบับแล้ว จะสุ่มแบบบันทึกข้อมูลมาตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาทั้งงานวิจัยต้นฉบับ จำนวน 338 ฉบับ (ร้อยละ 50) พบว่ามีความถูกต้องสมบูรณ์ 326 ฉบับ (ร้อยละ 96.45) แสดงว่าข้อมูลมีความถูกต้องในระดับที่สามารถยอมรับได้ จากนั้นทำการแก้ไขความคลาดเคลื่อนที่พบ ส่วนแบบบันทึกข้อมูลที่ไม่ได้สุ่มมาตรวจเมื่อทำการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าน่าสงสัย หรือมีความผิดปกติจะกลับไปตรวจสอบกับต้นฉบับอีกครั้งหนึ่ง หากพบว่ามีความคลาดเคลื่อนจะแก้ไขให้ถูกต้องต่อไป

หลังจากตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเรียบร้อยแล้ว ได้นำข้อมูลจากแบบบันทึกทั้งหมดบันทึกลงในแผ่นดิสก์เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ต่อไป

ขอบเขตของโครงการวิจัย

เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยจะวิเคราะห์จากข้อมูลเฉพาะที่ปรากฏในเอกสารงานวิจัยตามกรอบแนวคิดที่นำมาศึกษาเท่านั้น

นิตยสารศัพท์

เอกสารการวิจัย หมายถึง รายงานการวิจัยที่จัดทำเสร็จเรียบร้อยสมบูรณ์และพิมพ์เผยแพร่เป็นรูปเล่ม ในการวิจัยนี้จะศึกษาเฉพาะรายงานการวิจัยของนิสิตที่เข้าศึกษาปีการศึกษา 2540 - 2544 และเผยแพร่ในปี พ.ศ.2541 - 2545 ตามกรอบรายชื่องานวิจัยที่ปรากฏในชื่องานวิจัยของนิสิต จากวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2541 - 2545

นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต หมายถึง นิสิตที่เข้าศึกษาในหลักสูตรระดับปริญญาโท ของวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ ในสาขาการบริหารทั่วไป หรือสาขานโยบายสาธารณะ ของมหาวิทยาลัยบูรพา ในงานวิจัยนี้จะหมายถึงนิสิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2540 - 2544

การวิเคราะห์เนื้อหา หมายถึง การพิจารณาสาระสำคัญ รายละเอียด ความหมาย และความสัมพันธ์ของเนื้อหาตามกรอบแนวคิดที่กำหนด ซึ่งในงานวิจัยนี้จะพิจารณาเฉพาะเนื้อหาที่ปรากฏในเอกสารงานวิจัยที่ทำการศึกษาเท่านั้น

งานวิจัย หมายถึง การศึกษาค้นคว้าเพื่อหาคำตอบให้กับปัญหาที่สนใจ ด้วยวิธีการที่มีระบบระเบียบเชื่อถือได้ ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะหมายถึงเฉพาะเอกสารงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2541 - 2545

บทที่ 2

เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิเคราะห์เนื้อหาของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2540 – 2544 และเผยแพร่ผลงานวิจัยช่วง พ.ศ. 2541 – 2545 ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นแนวทางและกรอบแนวคิดของการศึกษาโดยลำดับสาระสำคัญ ดังนี้

1. การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)
2. การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์
3. สาระสำคัญของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา
4. สถิติอาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ช่วงปีการศึกษา 2540 - 2544
5. แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2544 - 2548
6. งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียง

การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

แนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหา

ไฮแมน (Heiman, 1995, p. 289) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคที่นักวิจัยใช้เพื่อให้คะแนนกับข้อความประเภทปลายเปิด โดยสามารถให้คะแนนกับข้อเขียนหรือคำตอบที่พูดออกมาของผู้ที่เป็นตัวอย่าง (Subject) โดยการนับจำนวนตามลักษณะสาระที่ได้มา

กูดวิน (Goodwin, 1995, p. 355) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหา สามารถใช้กำหนดสาระใด ๆ อย่างเป็นระบบ เพื่อจัดระบบข้อสนเทศเชิงคุณภาพให้เป็นหมวดหมู่ตามที่กำหนดขึ้น

สตาร์คและโรเบิร์ตส (Stark & Roberts, 1998, p. 55) กล่าวว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยที่ใช้เปลี่ยนข้อมูลที่ไม่อยู่ในรูปเชิงปริมาณ เช่น คำพูด ภาพ หรือข้อความต่าง ๆ ให้อยู่ในรูปของข้อมูลเชิงปริมาณซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติที่เป็นมาตรฐานได้ การวิเคราะห์เนื้อหาสามารถประยุกต์ใช้กับสาระต่าง ๆ ได้ เช่น หนังสือ อนุทิน สุนทรพจน์ บทละคร

บทความในหนังสือพิมพ์และวารสาร เนื้อเพลง รายการวิทยุและโทรทัศน์ ภาพยนตร์ โฆษณา และ ภาพเขียนต่าง ๆ

โฮลสติ (Holsti, 1969, pp. 3 - 6) กล่าวว่า มีผู้ให้นิยามคำว่าการวิเคราะห์เนื้อหาไว้ต่าง ๆ กัน สรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเครื่องมือของการวิจัยขั้นพื้นฐานซึ่งมีประโยชน์ในหลาย ๆ ด้าน (Various disciplines) และหลาย ๆ ระดับขั้นของการวิจัย เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณจะสามารถ กำหนดขอบเขตของการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 3 ด้าน คือ ด้านวัตถุประสงค์ (Objectivity) เป็นการ กำหนดขั้นตอนและกฎเกณฑ์ของแต่ละขั้นการดำเนินการให้ชัดเจน กำหนดกลุ่มเนื้อหา (Categories) และจำนวนกลุ่มเนื้อหาที่ต้องใช้ ด้านระบบ (System) มีการนำเนื้อหามารวมกัน (Include) หรือแยก เนื้อหาออกไป (Exclude) ซึ่งต้องมีความชัดเจนในการวิเคราะห์ข้อมูล รวมทั้งการมีเนื้อหาสาระที่ สันับสนุนสมมติฐานของผู้วิจัยอย่างชัดเจน และด้านสุดท้าย การอ้างอิงผลสรุป (Generality) ต้องมี ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนข้อค้นพบ (Finding) ทั้งนี้เพราะการอธิบายเฉพาะข้อสนเทศที่ได้รับจาก เนื้อหาเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีทำให้เหตุผลเกี่ยวกับข้อค้นพบเหล่านั้น จะทำให้ผลสรุปที่ได้มีคุณค่า เพียงเล็กน้อย (Little value) สำหรับคุณลักษณะของการวิเคราะห์เนื้อหามี 2 ประการ คือ เป็นข้อมูลที่ได้ ในเชิงปริมาณ (Quantitative) และต้องมีขอบเขตของเนื้อหาที่ชัดเจน (It be limited to the manifest content) หรืออาจจะเป็นสาระที่ได้มาจากสิ่งที่แฝงอยู่ของการสื่อความหมาย (Latent aspects of communication) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลมักกระทำในรูปของความถี่ (Frequency) ตามสัญลักษณ์หรือหน่วยต่าง ๆ ที่ปรากฏในแต่ละกลุ่มเนื้อหา เพื่อให้ได้กลุ่มของสาระที่มีความ แตกต่างกันระหว่างปริมาณ (Quantitative) และคุณภาพ (Qualitative) ของเนื้อหา ซึ่งช่วยให้สามารถ ทำการศึกษาได้อย่างเป็นระบบและอาจจะมีนัยสำคัญมากขึ้นจากผลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหา เหล่านั้น

คริปเพนดอร์ฟฟ์ (Krippendorff, 1980, pp. 49 - 52) เสนอว่า การวิเคราะห์เนื้อหา มีเทคนิค ต่าง ๆ กัน แต่แบบการวิจัยต้องเหมาะสมกับบริบทของข้อมูล หรือมีความเกี่ยวข้องกับข้อมูลที่นำมา วิเคราะห์ สำหรับแบบการวิจัยสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 แบบ คือ แบบแรกเป็นการวิจัยสำหรับวินิจฉัย (Designs to estimate) ปรากฏการณ์บางอย่างตามบริบทที่เป็นพื้นฐานของข้อมูลนั้น แบบที่สองเป็น การทดสอบความเป็นตัวแทน (Designs to test the substitutability) ของวิธีการใดวิธีการหนึ่ง เช่น ใช้ วิธีการสองวิธีหรือมากกว่ากับข้อมูลชุดเดียวกัน หรือข้อมูลต่างชุดกันแต่ได้รับการทดสอบใน สถานการณ์เดียวกัน แล้วนำผลที่ได้รับมาเปรียบเทียบกัน แบบที่สามเป็นการทดสอบสมมติฐาน (Designs to test hypotheses) แบบการวิจัยนี้เพื่อศึกษาทำความเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งการวิเคราะห์เนื้อหาต้องคำนึงถึงเงื่อนไขที่เกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์เหล่านั้น ด้วย

แนวทางการวิเคราะห์เนื้อหา

1. คุณลักษณะของการวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นการสกัดเอาสาระสำคัญที่ปรากฏอยู่ในเอกสารหรือสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ นำมาแจกแจงอย่างมีระบบและเป็นเชิงปริมาณ ซึ่งเมื่อมีตัวเลขออกมาในลักษณะของการนับจุดได้แล้ว การวิเคราะห์ก็สามารถใช้สถิติ หรือเทคนิคการคำนวณเกือบทุกประเภทได้เช่นเดียวกับการวิเคราะห์ตัวเลขโดยทั่วไป

ในการวิเคราะห์เนื้อหานั้น นักวิจัยมีข้อพึงระมัดระวังอยู่ 2 ประการ คือ ประการแรก เนื้อหาที่จะได้จากการวิเคราะห์เอกสารเป็นเนื้อหาตามที่มีอยู่ในเอกสาร ไม่ใช่เนื้อหาที่ผู้วิจัยเป็นผู้กำหนด นอกจากเอกสารนั้นจะเป็นเอกสารที่ผู้วิจัยขอให้ผู้อื่นเขียนขึ้นตามความประสงค์ของตน ประการที่สอง คุณลักษณะเฉพาะที่นักวิจัยจะบรรยายหรือวิเคราะห์ ควรเป็นคุณลักษณะที่ดึงขึ้นมาได้จากเอกสารมากกว่าเป็นการบรรยายหรือวิเคราะห์โดยมีกรอบแนวคิด ทฤษฎีกำหนดไว้ล่วงหน้า กรอบแนวคิดเป็นเพียงสิ่งที่นำมาช่วยในการสร้างข้อสรุปหรือโยงข้อมูลที่ตั้งออกมาได้แล้วเท่านั้น มิเช่นนั้นการวิเคราะห์เนื้อหาจะไม่มีความเป็นภววิสัยและความเป็นระบบ (สุภางค์ จันทวานิช, 2540, หน้า 145 - 146)

2. วัตถุประสงค์ของการวิเคราะห์เนื้อหา

ประภาวดี สืบสนธิ์ (2530, หน้า 111 - 112) กล่าวถึงวัตถุประสงค์โดยทั่วไปของการวิเคราะห์เนื้อหามี 7 ประการใหญ่ ๆ คือ การวิเคราะห์และอธิบายสภาพของเนื้อหา ศึกษาความสนใจและความสำคัญที่เกี่ยวข้องที่ปรากฏในสื่อ วิเคราะห์การใช้ภาษาในการสื่อสาร วิเคราะห์เครื่องหมายสัญลักษณ์ที่ผู้สื่อสารใช้ศึกษารูปแบบของวรรณกรรมรวมทั้งแนวความคิดของผู้เขียนและการใช้คำอุปมาอุปไมย

3. ขั้นตอนในการวิเคราะห์เนื้อหา สุภางค์ จันทวานิช (2540, หน้า 146 - 148) ได้สรุปไว้ 5 ขั้นตอนคือ

3.1 การตั้งกฎเกณฑ์ขึ้นสำหรับคัดเลือกเอกสารและหัวข้อที่จะทำการวิเคราะห์

3.2 การวางเค้าโครงของข้อมูล โดยทำรายชื่อบุคคล หรือข้อมูลในเอกสารที่จะนำมาวิเคราะห์จำแนกเป็นประเภท

3.3 คำเนื่งถึงบริบทหรือสภาพแวดล้อมประกอบของข้อมูลและเอกสารที่จะนำมาวิเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์เนื้อหาจะกระทำกับเนื้อหาตามทีปรากฏในเอกสาร มากกว่ากระทำกับเนื้อหาที่ซ่อนอยู่

3.5 การสรุปผลการวิเคราะห์ มีแนวทาง 2 แนวทาง คือ นักวิจัยเชิงปริมาณเมื่อได้ทำครบทั้ง 4 ขั้นตอนแล้วก็ถือว่าผู้วิจัยจะลงมือสรุปข้อมูลอย่างแม่นยำ และนำข้อมูลไปอ้างอิงกับประชากรทั้งหมดได้ แต่นักวิจัยเชิงคุณภาพเห็นว่าความถี่ของคำหรือข้อความที่ปรากฏอาจมิได้แสดงถึงความสำคัญของคำหรือข้อความนั้นก็ได้ การดึงความสำคัญของสาระจากตัวบทอาจใช้วิธีสรุปใจความได้ดีกว่าการวัดความถี่ของคำก็ได้

การจัดกระทำกับข้อมูลเพื่อการวิเคราะห์เนื้อหา มีหลายวิธีการ เช่น แนวคิดของโฮลสติ (Holsti, 1969) ได้กล่าวไว้กว้าง ๆ 3 ลักษณะ คือ ลักษณะของการสื่อความหมาย การวิเคราะห์เชิงเหตุผล และวิเคราะห์ผลที่เกิดขึ้น ส่วน เวเบอร์ (Weber, 1985) ได้กล่าวถึงแนวทางการวิเคราะห์ไว้ 3 ลักษณะ คือ การประยุกต์ในทางวัฒนธรรม โครงสร้างทางสังคม และปฏิสัมพันธ์ทางสังคม อย่างไรก็ตามการวิเคราะห์มีลักษณะเป็นกระบวนการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่สังเกตได้ เช่น ความถี่ ร้อยละ และอาจใช้สถิติระดับที่สูงขึ้น เช่น ไค-สแควร์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และการวิเคราะห์การถดถอย เป็นต้น

จากแนวคิดต่าง ๆ ที่กล่าวมาสามารถสรุปได้ว่า การวิเคราะห์เนื้อหาเป็นเทคนิคการวิจัยสำหรับการบรรยายเนื้อหาของข้อความหรือเอกสารต่าง ๆ โดยใช้วิธีการเชิงปริมาณอย่างเป็นระบบและเป็นวัตถุวิสัย เป็นการบรรยายเนื้อหาตามที่ปรากฏในข้อความ พิจารณาจากเนื้อหาโดยผู้วิจัยไม่มีอคติหรือความรู้สึกส่วนตัวแทรกเข้าไป ไม่เน้นการตีความหรือหาความหมายที่ซ่อนอยู่เบื้องหลัง หรือความหมายระหว่างบรรทัด ดังนั้นนักวิจัยจะต้องกำหนดคุณลักษณะเชิงวัตถุวิสัย ด้วยการกำหนดกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนให้กับนักวิจัยคนอื่น ๆ เพื่อให้สามารถระบุเนื้อหาของข้อความหรือเอกสารต่าง ๆ ได้ตรงกัน โดยจะต้องมีความเป็นระบบคือการกำหนดเนื้อหาที่จะรับเอามาหรือไม่รับเอามา ด้วยการใช้เกณฑ์ที่ชัดเจนและมีความคงเส้นคงวา

การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ เป็นการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมบริหารงานสาธารณะ ซึ่งรวมทั้งการบริหารองค์การภาครัฐทั้งหมด ดังนั้นการศึกษาแทบทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับรัฐบาลเกี่ยวข้องกับระบบราชการ ถือได้ว่าเป็นงานวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ซึ่งจากความหมายที่กว้างเปิดโอกาสให้นักวิจัยสามารถเลือกศึกษาเรื่องที่ตนต้องการศึกษาได้ ผู้ที่ต้องการกระบวนการบริหาร (Management process) ได้แก่ การวางแผน การจัดการองค์การ การสั่งการ การควบคุม การเป็นผู้นำและอื่น ๆ สามารถศึกษาได้ ผู้ที่สนใจเฉพาะเรื่องพฤติกรรมข้าราชการ พฤติกรรมการบริหารก็สามารถศึกษาได้ ดังนั้นนักวิจัยจึงมีโอกาสสูงที่จะเลือกศึกษาเฉพาะสิ่งที่ตนสนใจ นอกจากนี้ การจะเลือกศึกษาในเรื่องใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและรัฐวิสาหกิจนั้น ยังขึ้นอยู่กับ

สภาพแวดล้อมภายนอก อาทิ สภาพการพัฒนาการเมืองของประเทศ ปัญหาเร่งด่วนของชาติ สภาพเศรษฐกิจและสังคมในช่วงเวลานั้น ๆ ซึ่งจากความหมายของการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่กว้าง จึงช่วยให้การศึกษามีลักษณะพลวัต (Dynamic) สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งแวดล้อมภายนอกและองค์ประกอบภายในได้อย่างดี (ศุภชัย ยาวะประภาษ, 2544, หน้า 1 – 12 ถึง 1 – 13)

1. ที่มาของหัวข้อการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์

โดยทั่วไปหัวข้อการวิจัยมีที่มาจากแหล่งต่าง ๆ หลายแหล่งด้วยกัน แต่แหล่งที่มาสำคัญ ๆ ในการได้มาซึ่งหัวข้อวิจัยประกอบด้วย 7 แห่งด้วยกัน คือ จากตัวผู้วิจัย จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากผู้นำทางวิชาการ จากผู้ใช้งานวิจัย จากเพื่อนร่วมงาน จากแหล่งงาน และจากสื่อมวลชนต่าง ๆ (ศุภชัย ยาวะประภาษ, 2544, หน้า 2 – 4 ถึง 2 - 7)

1.1 ตัวผู้วิจัย

ความสนใจส่วนตัวของผู้วิจัย ประสบการณ์การทำงานหรือประสบการณ์จากสิ่งทีพบเห็นในชีวิตประจำวัน ความอยากรู้อยากเห็น รวมตลอดถึงการสังเกตปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่พบเห็นเป็นประจำ เมื่อนำมาผนวกกันอาจนำมาซึ่งคำถามที่ท้าทายให้แสวงหาคำตอบ

1.2 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การมีโอกาสทบทวนเอกสารทางวิชาการต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นหนังสือ บทความ รายงาน การสัมมนา วิทยานิพนธ์ ล้วนมีโอกาสกระตุ้นให้เกิดคำถามต่าง ๆ ได้ตลอดเวลา

1.3 ผู้นำทางวิชาการ

ในแวดวงวิชาการ ผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำในแต่ละศาสตร์ ล้วนมีข้อคิดต่าง ๆ ที่อาจจุดประกายให้เกิดความสนใจศึกษาต่อไปในระดับลึกได้ การสนทนากับผู้นำทางวิชาการ การติดตามข้อคิดข้อเขียนของผู้นำทางวิชาการที่ปรากฏตามสื่อต่าง ๆ การเข้าร่วมประชุมสัมมนาทางวิชาการ ล้วนเป็นประโยชน์ช่วยจุดประกายความคิดให้นักวิจัยได้

1.4 ผู้ใช้งานวิจัย

การสนทนากับผู้ใช้งานวิจัยอาจได้ข้อคิดมากมาย เนื่องจากผู้ใช้งานวิจัยจะมีประเด็นคำถามมากมายที่ต้องการคำตอบจากการวิจัย ผู้ใช้งานวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์ ได้แก่ บุคลากรที่สังกัดหน่วยงานของรัฐทุกประเภท ข้อเท็จจริงที่ได้จากผู้ใช้งานวิจัยอาจจุดประกายให้เกิดความคิดที่จะศึกษา สืบเสาะให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นได้ และบางครั้งผู้ใช้งานวิจัยอาจมีหัวข้อต่าง ๆ ที่ต้องการให้ทำวิจัย

1.5 เพื่อนร่วมงาน

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับบุคคลต่าง ๆ ภายในองค์กร ไม่ว่าจะเป็นผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา หรือผู้ร่วมงานในระดับเดียวกันมักมีส่วนที่จะช่วยชี้ให้เห็นหัวข้อที่น่าจะศึกษาวิจัยต่อไป

1.6 แหล่งทุน

งานวิจัยจะมีโอกาสเกิดขึ้นและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานหรือไม่นั้น แหล่งทุนสนับสนุนจัดว่ามีผลผลักดันที่สำคัญอย่างยิ่ง ในทางปฏิบัติแหล่งทุนต่าง ๆ มักมีหัวข้อที่ต้องการให้ศึกษาวิจัยอยู่แล้ว

1.7 สื่อมวลชน

สื่อมวลชนช่วยสะท้อนปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมให้ประชาชนรับทราบ ปัญหาหลายเรื่องหลายประเภท ทั้งที่เกี่ยวข้องกับนโยบายของรัฐบาล การทำงานของส่วนราชการต่าง ๆ ความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับองค์กรของรัฐ ซึ่งประเด็นเหล่านี้ล้วนอยู่ในความสนใจของรัฐ ประศาสนศาสตร์ ดังนั้น การตรวจสอบข่าวสารต่าง ๆ ที่ปรากฏในสื่อย่อมมีประโยชน์สำหรับผู้กำลังแสวงหาหัวข้อที่เหมาะสมเพื่อทำการศึกษาวิจัย

ข้อคิดสำคัญประการหนึ่งคือ ผู้วิจัยควรมีความรู้ทางทฤษฎี หลักการและแนวความคิดในหัวข้อหรือประเด็นของการวิจัยลึกซึ้งพอสมควร โดยผู้วิจัยควรที่จะพินิจความรู้ในแง่ทฤษฎี และมีความถนัดหรือความชอบในหัวข้อเรื่องนั้น ๆ พอสมควร ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้งานวิจัยบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะนักวิจัยหน้าใหม่และผู้วิจัยที่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและทุนการวิจัย การที่จะต้องใช้เวลาอีกมากศึกษาถึงทฤษฎีและแนวความคิดพื้นฐานเกี่ยวกับหัวข้อวิจัยเรื่องนั้น ๆ ใหม่ทั้งหมด ก่อนที่จะดำเนินการวิจัยขั้นต่อไปได้ อาจทำให้โครงการวิจัยนั้นมีปัญหา และผู้วิจัยเกิดท้อถอยก่อนที่งานวิจัยนั้นจะเสร็จก็ได้ การเลือกหัวข้อวิจัยที่ตนรู้เรื่องทางทฤษฎีและแนวความคิดพื้นฐานดีอยู่แล้วจะช่วยย่นระยะเวลาวิจัยได้มาก ยิ่งถ้าได้เลือกหัวข้อที่ตนถนัดและชอบเป็นพิเศษด้วย จะทำให้ผู้วิจัยสนุกกับการวิจัย และจะช่วยให้งานวิจัยสัมฤทธิ์ผลได้ดียิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม นักวิจัยที่ชำนาญการและมีประสบการณ์มากแล้วอาจไม่เห็นด้วย เนื่องจากการเลือกหัวข้อวิจัยที่แตกต่างนอกเหนือไปจากสิ่งที่ตนเองรู้ดีอยู่แล้ว ย่อมจะเป็นประโยชน์มากกว่าในอันที่จะเพิ่มพูนและพัฒนาความรู้ทางวิชาการของนักวิจัยนั้น ๆ ให้กว้างขวางออกไปอีก (เทียนฉาย กิระนันท์, 2539, หน้า 32)

2. การกำหนดปัญหาในการวิจัย

การกำหนดปัญหาหรือข้อสงสัยที่แน่ชัดว่าต้องการคำตอบอะไรจากหัวข้อวิจัยที่ได้เลือกไว้จะช่วยให้การวิจัยได้ทราบในขั้นต้นว่า หัวข้อที่เลือกไว้นั้นจะสามารถดำเนินการวิจัยต่อไปจนสำเร็จ

ได้หรือไม่ ภายใต้สภาพการณ์เวลา และความรู้ทางศาสตร์ของสาขาวิชาที่มีอยู่ ปัญหาในการวิจัย บางอย่างจะกว้างและคลุมเครือมากจนไม่อาจวิจัยโดยใช้วิธีการแบบวิทยาศาสตร์ หรือบางปัญหา อาจซับซ้อนและยุ่งยากมากเกินไปจนกว่าที่จะพยายามอธิบาย โดยสภาพของศาสตร์ในสาขาวิชาที่มีอยู่ได้ นอกจากนี้การกำหนดปัญหาจะช่วยในการวางแผนเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูลได้เป็นอย่างดี เพราะเมื่อเริ่มต้นที่ผู้วิจัยเห็นปัญหาที่จะวิจัยแล้ว ปัญหานั้นจะเป็นเครื่องชี้ตามสมควรถึงวิธีการและแนวทางในการรวบรวมข้อมูล และลำดับข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาใช้อธิบายปัญหาที่มีอยู่ การกำหนดปัญหาที่ดียังช่วยในการตั้งสมมติฐาน ตลอดจนการร่างแบบสอบถามที่จะใช้ในการรวบรวมข้อมูล

การกำหนดปัญหาสำหรับการวิจัยให้แน่นอนเด่นชัด ผู้วิจัยจะต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างมาก ทั้งนี้ยังขึ้นอยู่กับความรู้ทางทฤษฎีและประสบการณ์ของผู้วิจัยด้วยเช่นกัน ซึ่งประเด็นดังกล่าวถือเป็นปัญหาที่นักวิจัยมักประสบในขั้นตอนของการเลือกหัวเรื่องหรือกำหนดปัญหาในการวิจัย โดยนักวิจัยมักขาดความรู้ทางทฤษฎีหรือวิชาการในเรื่องที่ตนกำลังสนใจอยู่ (Theoretical reference) และนักวิจัยมักขาดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเรื่องที่จะวิจัย (Empirical reference) ทำให้นักวิจัยจะต้องค้นคว้าหาความรู้ในเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติม ดังนั้นการที่นักวิจัยจะต้องมีความรู้ทุกด้านเกี่ยวกับหัวข้อที่ตนเลือกจะวิจัยนั้น จึงมีความจำเป็นและมีความสำคัญก่อนที่นักวิจัยจะกำหนดเป็นปัญหาที่แน่ชัดและลงมือทำการวิจัยต่อไป (เทียนฉาย กิระนันท์, 2539, หน้า 32 - 34)

สาระสำคัญของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา มีการจัดเรียนการสอนในช่วงปีการศึกษา 2540 - 2544 สองสาขาวิชา คือ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะ และหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป. ค) มีรายละเอียด ดังนี้

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขานโยบายสาธารณะมุ่งผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางรัฐประศาสนศาสตร์สาขานโยบายสาธารณะ สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทางนโยบายสาธารณะ โดยการประยุกต์ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ และนโยบายศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต เป็นหมวดวิชาแกน 9 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะสาขานโยบายสาธารณะ 12 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกแนวคิดเชิงทฤษฎี และหมวดวิชาเลือกเทคนิคเชิงประยุกต์ 6 หน่วยกิต และหมวดวิชาวิทยานิพนธ์ (แผน ก.) หรือ หมวดวิชาเรียนแทนวิทยานิพนธ์ (แผน ข.) 12 หน่วยกิต โดยหมวดวิชาเรียนแทนวิทยานิพนธ์จะต้องศึกษาวิชาปัญหาพิเศษทางนโยบายสาธารณะ 3 หน่วยกิต

หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารทั่วไป มุ่งผลิตมหาบัณฑิตให้มีความรู้ความสามารถทางรัฐประศาสนศาสตร์ สาขาการบริหารทั่วไป สามารถวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาทางการบริหารโดยสามารถประยุกต์ทฤษฎีทางรัฐประศาสนศาสตร์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 39 หน่วยกิต เป็นหมวดวิชาแกน 9 หน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ สาขาการบริหารทั่วไป 12 หน่วยกิต หมวดวิชาเลือกไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต และหมวดวิชาวิทยานิพนธ์ (แผน ก.) หรือหมวดวิชาเรียนแทนวิทยานิพนธ์ 12 หน่วยกิต โดยหมวดวิชาเรียนแทนวิทยานิพนธ์จะต้องศึกษาวิชาปัญหาพิเศษทางการบริหาร 3 หน่วยกิต

ข้อมูลเกี่ยวกับนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544

ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนิสิตเป็นพื้นฐานสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความคิดและประสบการณ์ในการทำวิจัยของนิสิต ซึ่งมีข้อมูลที่สำคัญ (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป. ง) ดังนี้

ตารางที่ 1 อาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544

อาชีพ	สาขาที่เข้าศึกษา		รวม
	นโยบายสาธารณะ	การบริหารทั่วไป	
ข้าราชการ	344 (65.60)	126 (48.09)	470 (59.80)
พนักงานเอกชน	87 (16.60)	86 (32.82)	173 (22.01)
พนักงานรัฐวิสาหกิจ	39 (7.40)	38 (14.50)	77 (9.80)
ลูกจ้างชั่วคราว	24 (4.60)	3 (1.15)	27 (3.44)
เจ้าของกิจการ	17 (3.20)	6 (2.29)	23 (2.93)
นักการเมือง	13 (2.50)	3 (1.15)	16 (2.04)
รวม	524 (100.00)	262 (100.00)	786 (100.00)

จากข้อมูลอาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ในช่วงปีการศึกษา 2540 – 2544 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีอาชีพรับราชการ (ร้อยละ 59.80) รองลงมา คืออาชีพพนักงานบริษัทเอกชน (ร้อยละ 22.01) และพนักงานรัฐวิสาหกิจ (ร้อยละ 9.80) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาพบว่า ข้อมูลอาชีพของนิสิตทั้งสองสาขาวิชามีความสอดคล้องกับข้อมูลในภาพรวม คือ นิสิตทั้งสองสาขาสวนใหญ่มีอาชีพรับราชการ รองลงมาคือ อาชีพพนักงานบริษัทเอกชน และพนักงานรัฐวิสาหกิจ ตามลำดับ

ตารางที่ 2 จังหวัดที่ตั้งสถานที่ทำงานของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544

จังหวัด/ภาค	สาขาที่เข้าศึกษา		รวม
	นโยบายสาธารณะ	การบริหารทั่วไป	
ชลบุรี	190 (36.26)	58 (22.10)	248 (31.55)
กรุงเทพมหานคร	93 (17.75)	138 (52.70)	231 (29.39)
จันทบุรี	68 (12.98)	2 (0.20)	70 (8.91)
ระยอง	38 (7.25)	17 (6.50)	55 (7.00)
ฉะเชิงเทรา	24 (4.58)	8 (3.10)	32 (4.07)
สมุทรปราการ	18 (3.44)	14 (5.30)	32 (4.07)
ราชบุรี	27 (5.15)	1 (0.40)	28 (3.56)
ตราด	24 (4.58)	1 (0.40)	25 (3.18)
ภูเก็ต	1 (0.19)	0 (0.00)	1 (0.13)
แม่ฮ่องสอน	1 (0.19)	0 (0.00)	1 (0.13)
ภาคกลาง*	32 (6.11)	22 (8.40)	53 (6.74)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**	8 (1.53)	1 (0.40)	9 (1.15)
รวม	524 (100.00)	262 (100.00)	786 (100.00)

หมายเหตุ : * ที่ตั้งหน่วยงานในภาคกลางประกอบด้วยจังหวัด กาญจนบุรี ตราด นครนายก
นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา เพชรบุรี
ราชบุรี ลพบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระแก้ว

** ที่ตั้งหน่วยงานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ นครราชสีมา
บุรีรัมย์ มหาสารคาม ยโสธร สุรินทร์

จากข้อมูลที่ตั้งหน่วยงานของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
บูรพา ในช่วงปีการศึกษา 2540 – 2544 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่มีที่ตั้งหน่วยงานอยู่ในพื้นที่เป็นที่ตั้งของ
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ ที่ตั้งศูนย์การศึกษาของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ และในพื้นที่จังหวัด
ใกล้เคียง ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และสมุทรปราการ
เมื่อพิจารณาเป็นรายสาขาพบว่า ในสาขานโยบายสาธารณะนิสิตที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่จะมีที่ตั้ง
หน่วยงานอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี จังหวัดจันทบุรี และในจังหวัดที่เป็นพื้นที่ใกล้เคียง เนื่องจาก
ในช่วงปีการศึกษา 2540 – 2544 สาขานโยบายสาธารณะจะเปิดสอนเฉพาะที่วิทยาลัยการบริหารรัฐ
กิจ ชลบุรี และที่ศูนย์การศึกษาจันทบุรี ส่วนในสาขาการบริหารทั่วไปนิสิตที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่จะมี
ที่ตั้งหน่วยงานอยู่ในพื้นที่ของจังหวัดชลบุรี กรุงเทพมหานคร และจังหวัดใกล้เคียง เนื่องจากในช่วงปี
การศึกษา 2540 – 2544 สาขาการบริหารทั่วไปมีเปิดสอนเฉพาะที่วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ ชลบุรี
และที่ศูนย์การศึกษาดุสิตธานี กรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 3 จังหวัดที่ตั้งของที่อยู่อาศัยนิติบุคคลรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544

จังหวัด / ภาค	สาขาที่เข้าศึกษา		รวม
	นโยบายสาธารณะ	การบริหารทั่วไป	
ชลบุรี	201 (38.36)	69 (26.30)	270 (34.35)
กรุงเทพมหานคร	88 (16.79)	115 (43.90)	200 (25.45)
จันทบุรี	67 (12.79)	2 (0.80)	69 (8.78)
ระยอง	60 (11.45)	12 (4.60)	72 (9.16)
นนทบุรี	13 (2.48)	26 (9.90)	39 (4.96)
สมุทรปราการ	20 (3.82)	15 (5.70)	35 (4.45)
ฉะเชิงเทรา	25 (4.77)	5 (1.90)	30 (3.82)
ตราด	23 (4.39)	0 (0.00)	23 (2.93)
แม่ฮ่องสอน	1 (0.19)	0 (0.00)	1 (0.13)
ภาคกลาง*	22 (4.20)	18 (6.90)	39 (4.96)
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ **	4 (0.76)	0 (0.00)	4 (0.51)
รวม	524 (100.00)	262 (100.00)	786 (100.00)

หมายเหตุ : * ที่ตั้งของที่อยู่อาศัยในภาคกลางประกอบด้วยจังหวัดนครนายก นครปฐม ปทุมธานี
 ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร เพชรบุรี ราชบุรี ลพบุรี
 สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระแก้ว

** ที่ตั้งของที่อยู่อาศัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วยจังหวัดชัยภูมิ บุรีรัมย์
 ยโสธร อ่างนาจเจริญ

จากข้อมูลที่ตั้งของที่อยู่อาศัยนิตินิติรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ในปี
 การศึกษา 2540 – 2544 พบว่า นิตินิติส่วนใหญ่มีที่ตั้งของที่พักอาศัยอยู่ในพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของวิทยาลัย
 การบริหารรัฐกิจ ที่ตั้งศูนย์การศึกษาของวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ และในพื้นที่จังหวัดใกล้เคียง
 ประกอบด้วยชลบุรี กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ระยอง นนทบุรี สมุทรปราการ และฉะเชิงเทรา เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายสาขา พบว่า ในสาขานโยบายสาธารณะนิตินิติที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่มีที่ตั้งของศูนย์
 การศึกษาที่เปิดสอนในสาขานโยบายสาธารณะ และในพื้นที่จังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัด
 ระยองซึ่งเป็นจังหวัดที่อยู่ใกล้เคียง สามารถเดินทางมาได้โดยสะดวก ส่วนในสาขาการบริหารทั่วไป
 นิตินิติที่เข้าศึกษาส่วนใหญ่มีที่ตั้งหน่วยงานในพื้นที่ของจังหวัดกรุงเทพมหานคร และจังหวัดชลบุรีเป็น
 ส่วนใหญ่ เนื่องจากในพื้นที่ของสองจังหวัดนี้เป็นที่ตั้งของศูนย์การศึกษาที่เปิดสอนในสาขาการบริหาร
 ทั่วไป

แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2544 – 2548

แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2544 – 2548 (มหาวิทยาลัยบูรพา, ม.ป.ป. ก) มีสาระสำคัญ ดังนี้

1. ความเป็นมาและความสำคัญของแผนแม่บท

ภาคตะวันออกเป็นเป้าหมายของการพัฒนาประเทศอย่างจริงจังเมื่อเริ่มมีการดำเนินโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกตั้งแต่ปี 2524 เป็นต้นมา

โครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกมุ่งหวังให้ภาคตะวันออกเป็นภูมิภาคนำในการพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศอุตสาหกรรมเพื่อหวังกระจายความเจริญออกจากกรุงเทพมหานครและเพิ่มประสิทธิภาพแข่งขันในตลาดโลกโดยการสร้างฐานการผลิตในรูปแบบอุตสาหกรรมและการเชื่อมกับเส้นทางการขนส่งทางเรือของโลกกับเมืองท่าในภาคตะวันออก

การดำเนินโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกได้กำหนดพื้นที่เป้าหมายของการพัฒนาไว้ดังนี้

- ก. จังหวัดชลบุรี จะเป็นศูนย์กลางธุรกิจการค้าและการบริการราชการ
- ข. แหลมฉบังจะเป็นเมืองท่าสมัยใหม่และเขตอุตสาหกรรมเบา รวมถึงอุตสาหกรรมส่งออก
- ค. พัทยาจะเป็นเมืองท่องเที่ยวและศูนย์พาณิชยกรรม
- ง. สัตหีบจะเป็นท่าเรือและสนามบินของประเทศ
- จ. จังหวัดระยองจะเป็นศูนย์กลางธุรกิจบริการและการศึกษาวิจัยเทคโนโลยี
- ฉ. มาบตาพุดจะเป็นเขตอุตสาหกรรมหนักและท่าเทียบเรืออุตสาหกรรม
- ช. จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นเขตการเกษตรก้าวหน้า

ผลการพัฒนาตามโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกที่ผ่านมาได้ส่งผลกระทบต่อทั้งเชิงบวกและเชิงลบต่อชุมชนและประชาชนในภาคตะวันออกหลายประการด้วยกันคือ

1) มีการลงทุนพัฒนาในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกระหว่างปี พ.ศ. 2524 - 2537 ถึงจำนวน 420,000 ล้านบาท โดยคิดเป็นสัดส่วนภาครัฐถึง ร้อยละ 70 ซึ่งเน้นการลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการพัฒนา การลงทุนดังกล่าวมีผลให้เศรษฐกิจขยายตัวโดยรวมประมาณ 3 เท่า ผลผลิตอุตสาหกรรมเพิ่มขึ้น 3.2 และมีการจ้างทั้งทางตรงและทางอ้อมเพิ่มขึ้น ประมาณ 460,000 คน

2) การพัฒนายังต้องประสบกับปัญหาอุปสรรคที่สำคัญในปัจจุบัน ได้แก่ อัตราการขยายตัวการลงทุนเริ่มลดลง เพราะที่ดินราคาสูง การขาดแคลนแรงงานฝีมือ ค่าน้ำประปาสูงและการบริการโครงสร้างพื้นฐานอื่น ๆ ยังไม่เพียงพอ นอกจากนี้พื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกยังต้องพึ่ง

กรุงเทพมหานครในฐานะเมืองบริวารอยู่ เนื่องจากประตูส่งออกหลักของประเทศยังอยู่ที่ท่าเรือคลองเตยและแรงงานฝีมือส่วนใหญ่ยังไม่ได้ย้ายครอบครัวมาอยู่ภาคตะวันออกอย่างถาวร

3) เกิดผลกระทบเชิงลบจากการพัฒนาที่มีต่อประชาชนและชุมชนในภาคตะวันออกที่สำคัญได้แก่ มลพิษทางน้ำ มลพิษทางอากาศ ชยะล้นเมือง ปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ปัญหา ยาบ้าและปัญหาชุมชนแออัด

นอกจากนี้ในปัจจุบันการพัฒนาภาคตะวันออกยังเผชิญหน้ากับการท้าทายที่สำคัญๆ หลายประการ คือ การติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีนช่วงหลังสงครามเย็น การบังคับใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540 กระแสโลกาภิวัตน์และวิกฤตเศรษฐกิจตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นไป

ดังนั้นเพื่อเป็นการสร้างองค์ความรู้เพื่อตอบสนองการพัฒนาและแก้ไขปัญหาผลกระทบของภาคตะวันออก มหาวิทยาลัยบูรพา จึงได้กำหนดนโยบายการวิจัยรวมของมหาวิทยาลัยทางด้านรัฐศาสตร์ไว้ดังนี้

1) การวิจัยเพื่อศึกษาถึงสภาพสังคมที่มีการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบอันเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

2) การวิจัยเพื่อพัฒนาภูมิภาคตะวันออกโดยมุ่งเน้นการจัดระบบคมนาคม การบริหารเมืองท่า และพื้นที่อุตสาหกรรม

3) การวิจัยเพื่อความเข้าใจภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ โดยเน้นการศึกษาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้งในอดีต ปัจจุบัน และอนาคต

วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจมหาวิทยาลัยบูรพาฐานะหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพาจึงได้สานต่อนโยบายวิจัยของมหาวิทยาลัย โดยการจัดทำแผนแม่บทการวิจัยทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ.2544 - 2548 ขึ้นดังนี้

1) เป็นกรอบทิศทางในการทำวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ของมหาวิทยาลัยบูรพา

2) เป็นกรอบทิศทางในการสนับสนุนงานวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ในภาคตะวันออก

3) เป็นกรอบทิศทางในการประสานและการบริหารการวิจัยทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยบูรพา

4) อื่นๆ

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัยตามแผนแม่บท

2.1 เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก

2.2 เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา

2.3 เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน

2.4 ด้านอื่น ๆ

(หมายเหตุ ด้านอื่น ๆ ไม่ได้ระบุไว้ในแผนแม่บทที่กล่าวถึง แต่คณะผู้วิจัยกำหนดขึ้นให้สอดคล้องกับข้อมูลที่ปรากฏในการวิเคราะห์เนื้อหา)

3. ขอบเขตของการวิจัยในแผนแม่บท

3.1 ด้านเนื้อหาสาระ แผนแม่บทจะมุ่งวิจัยเนื้อหาทั้งในด้านการเมืองการปกครอง การบริหารรัฐกิจ และความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ที่เกี่ยวข้องกับภาคตะวันออก

3.2 ในด้านเป้าหมายการวิจัย แผนแม่บทค้ำประกันว่าประโยชน์ที่จะได้จากการวิจัยนั้นแตกต่างกันตามประเด็นปัญหาวิจัยต่าง ๆ ดังนั้นจึงต้อง ค้ำประกันการวิจัยทั้งในแง่การวิจัยพื้นฐานและการวิจัยประยุกต์ ซึ่งรวมถึงการวิจัยเชิงปฏิบัติการด้วย

3.3 ในด้านแนวทางการวิจัย แผนแม่บทตระหนักว่าแนวทางการวิจัยนั้นขึ้นกับปัญหาวิจัยดังนั้นแนวทางการวิจัยในแผนแม่บทจึงต้องครอบคลุมทั้งแนวการวิจัยเชิงปริมาณ การวิจัยเชิงคุณภาพและการวิจัยเชิงประวัติศาสตร์

4. นโยบายการวิจัย

เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ของแผนแม่บทที่มุ่งตอบสนองการพัฒนาที่ยั่งยืนของภาคตะวันออกและแก้ไขผลกระทบที่เกิดขึ้นมาแล้ว วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจจะกำหนดนโยบายการวิจัยในแผนแม่บทช่วง พ.ศ. 2544 - 2548 ออกเป็น 10 ด้านด้วยกัน คือ

4.1 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

4.2 การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารเมืองท่าอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่งของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

4.3 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและการจัดผลกระทบจากการพัฒนาในภาคตะวันออก

4.4 การวิจัยเกี่ยวกับนโยบายสังคมในภาคตะวันออก

4.5 การวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งทางสังคมในภาคตะวันออก

4.6 การวิจัยเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในภาคตะวันออก

4.7 การวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในพื้นที่ภาคตะวันออก

4.8 การวิจัยเกี่ยวกับชุมชน ประชาสังคม และการมีส่วนร่วมของประชากรในการพัฒนาภาคตะวันออก

4.9 การวิจัยเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับกลุ่มประเทศอินโดจีน

4.10 การวิจัยเกี่ยวกับประเทศไทย รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและองค์ความรู้รัฐศาสตร์ไทยในกระแสโลกาภิวัตน์

4.11 อื่นๆ

รายละเอียดประกอบนโยบายการวิจัยแต่ละข้อ ตามที่กล่าวข้างต้นมีดังนี้

4.1 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

4.1.1 หลักการและเหตุผล

การพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกหลังจากการดำเนินโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกนั้น เป็นผลมาจากการผสมผสานระหว่างอุตสาหกรรมพื้นบ้านและอุตสาหกรรมสมัยใหม่อย่างไรก็ดีการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกิดขึ้นในปัจจุบันยังต้องประสบปัญหาและข้อจำกัดหลายประการ เช่น การขาดแคลนทรัพยากรมนุษย์ การขาดแคลนทุนเป็นต้น เพื่อเป็นการสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมให้สอดคล้องกับสภาพสังคมในภาคตะวันออก วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ จึงเห็นสมควรกำหนดทิศทางการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออกขึ้น

4.1.2. วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคมของภาคตะวันออก

(2) เพื่อแสวงหามาตรการนโยบาย สนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

4.1.3 ประเด็นการวิจัย

(1) สถานภาพและบทบาทของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก

(2) พัฒนาการและบทบาทของอุตสาหกรรมพื้นบ้านในภาคตะวันออก

(3) มาตรการนโยบายการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม และเพิ่มขีดความสามารถในการรับการถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

(4) พัฒนาการและบทบาทของผู้ประกอบการท้องถิ่นในภาคตะวันออก

(5) การขยายตัวและผลกระทบของชุมชนเมืองในภาคตะวันออก

(6) บทบาทของทุนต่างชาติในการพัฒนาอุตสาหกรรมของภาคตะวันออก

(7) การก่อตั้งและบทบาทของกลุ่มผู้ใช้แรงงานในอุตสาหกรรมภาค ตะวันออก

(8) มาตรการนโยบายพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนับสนุนการพัฒนา อุตสาหกรรมของภาคตะวันออก

(9) มาตรการนโยบายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการขยายตัว ของอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก

(10) มาตรการส่งเสริม และแนวโน้มธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม(SMEs) ในภาคตะวันออก

4.2 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารเมืองท่าอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่ง ของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก

4.2.1 หลักการและเหตุผล

การขยายตัวของการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบันทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ ระดับการแข่งขันและมาตรฐานของผลิตภัณฑ์ได้ส่งผลให้ภาครัฐตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเมืองท่าเรือ ที่ต้องอาศัยความร่วมมือของภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการลงทุนหรือการบริหารจัดการทั่วไป ดังนั้นจึงเกิดแนวโน้มการมีส่วนร่วมของบทบาท ภาคเอกชนในการจัดการเมืองท่าเรือทั่วโลก เพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดกล่าวคือ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2523 เป็นต้นมา ภาคเอกชนได้เข้าร่วมบริหารเมืองท่าถึง 112 ท่าเรือ และลงทุนมีมูลค่ากว่า 9,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

นอกจากนี้กระแสสากลอีกประการหนึ่งก็คือ มีการเปลี่ยนระบบการ จัดระบบการคมนาคมของเมืองท่าจากการคมนาคมแบบแยกส่วน (Segmented model approach) มาเป็นคมนาคมแบบครบวงจร (Intermodal approach) ระบบการคมนาคมแบบครบวงจรเป็น ระบบที่เน้นเมืองท่าเป็นศูนย์กลางซึ่งเชื่อมโยงกับเมืองรอบๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นด้าน เครือข่าย คมนาคม การสื่อสาร และการรักษาความปลอดภัย

กล่าวโดยสรุป การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการบริหารเมืองท่าเรือ อุตสาหกรรมในปัจจุบัน จะต้องดำเนินการทั้งด้านกายภาพและตัวระบบโดยเน้นการเปลี่ยนแปลงในเชิงสถาบัน (Institutional reform) ให้มุ่งตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถลดต้นทุนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและ สังคมที่เกิดขึ้น

ในการพัฒนาภาคตะวันออกของประเทศไทยนั้นท่าเรือแหลมฉบังเป็นกรณีที่ใช้ให้เป็นถึงการปรับตัวของประเทศไทยในการบริหารเมืองท่าอุตสาหกรรมในสอดคล้องกับการขยายเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ นอกจากนี้ท่าเรือแหลมฉบังยังเป็นการช่วยผ่อนปรนภาระของท่าเรือกรุงเทพฯ ที่มีอยู่เดิมด้วย

ท่าเรือแหลมฉบังจึงได้ดำเนินการบริการท่าเรือไปในทิศทางเดียวกับเมืองชั้นนำของโลก คือ การเน้นความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับเอกชน (Public-Private partnership) ซึ่งผลการดำเนินงานที่ผ่านมาได้สะท้อนถึงความสำเร็จดังกล่าว

จากผลสำเร็จดังกล่าวรัฐจึงได้กำหนดนโยบายพัฒนาท่าเรือแหลมฉบังในระยะที่ 2 โดยตั้งเป้าหมายที่จะให้ท่าเรือแหลมฉบังเป็นศูนย์กลางเดินเรือของเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และทวีปอเมริกาเหนือ จากนโยบายดังกล่าวทำให้ต้องดำเนินการเตรียมระบบบริหารจัดการและการคมนาคมของท่าเรือแหลมฉบังหลายประการไม่ว่าจะเป็นการเพิ่มบทบาทภาคเอกชน ระบบการขนถ่ายสินค้า ระบบป้องกันผลกระทบสิ่งแวดล้อมและทางสังคมจากการเติบโตของเมืองในพื้นที่โดยรอบรวมถึงความสัมพันธ์กับท่าเรือในภาคตะวันออกด้วยกัน

นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับการบริหารเมืองท่าอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่งจึงถูกกำหนดขึ้นมาเพื่อตอบสนององกระแสดำเนินการจัดการเมืองท่าอุตสาหกรรมในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลภาคตะวันออกปัจจุบัน

4.2.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่จะส่งเสริมประสิทธิภาพของแผนกลยุทธ์การบริหารเมืองท่าของประเทศให้สามารถแข่งขันในเวทีโลกอย่างมีประสิทธิภาพ
- (2) เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุน การปรับปรุงกฎระเบียบ และระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเมืองท่า
- (3) เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า
- (4) เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนการบริหารจัดการเมืองท่าในการป้องกันผลกระทบทางด้านสิ่งแวดล้อม

4.2.3 ประเด็นการวิจัย

- (1) การเปรียบเทียบกลยุทธ์ และแนวโน้มการบริหารจัดการเมืองท่าของต่างประเทศและของไทย
- (2) การวิเคราะห์กลยุทธ์ของท่าเรือแหลมฉบัง

351.042

ธ ๒๗๒ ๗

๒๕๔๑ - ๒๕๔๕
๓-๒

207687

(3) อิทธิพลของบริษัทเดินเรือข้ามชาติ ต่อการกำหนดกลยุทธ์ของท่าเรือแหลมฉบังในด้านต่าง ๆ

(4) กฎระเบียบของท่าเรือแหลมฉบัง โดยเปรียบเทียบกับความสอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจไม่ว่า จะเป็นกฎระเบียบทางการค้าการกำหนดราคาและกฎระเบียบทางเทคนิคและมาตรการด้านความปลอดภัยและการบริหารแรงงาน

(5) บทบาทและรูปแบบความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการบริหารเมืองท่าเรือแหลมฉบังโดยรวม

(6) มาตรการนโยบายการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งแบบครบวงจรของท่าเรือแหลมฉบัง (Intermodel transport system)

(7) มาตรการจัดระบบการส่งกำลังบำรุง (Logistic) ของท่าเรือแหลมฉบังโดยรวม

(8) มาตรการนโยบายด้านการป้องกัน และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของท่าเรือแหลมฉบังโดยการวิจัยจะครอบคลุมถึง (1) การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (2) การจัดการของเสียจากเรือ (3) การป้องกันและจัดการผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการป้องกันความเสียหายจากอุบัติเหตุ และ (4) การป้องกันการค้ำกักของเสียที่เป็นพิษ

(9) การจัดการผลกระทบทางสังคม ที่เกิดจากการพัฒนาเมืองท่าแหลมฉบังทั้งในพื้นที่แหลมฉบัง และในพื้นที่ของ ชลบุรี พัทยา และระยอง

(10) การจัดทำแผนงานและโครงการดำเนินตามกลยุทธ์ของท่าเรือแหลมฉบังในระยะที่ 2

4.3 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายและการจัดการผลกระทบจากการพัฒนาในภาคตะวันออก

4.3.1 หลักการและเหตุผล

การพัฒนาเศรษฐกิจ โดยเฉพาะจากโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ได้ส่งผลการกระทบทั้งในเชิงบวกและเชิงลบต่อสังคมในภาคตะวันออก ผลกระทบในเชิงลบได้ก่อให้เกิดผลเสียต่อชีวิตคนและชุมชนในภาคตะวันออกหลายประการ เช่น มลพิษทางน้ำ หรือ ทางอากาศ ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและแก้ไขผลกระทบในเชิงลบ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจเห็นจำเป็นต้องสร้างองค์ความรู้จากการวิจัย เกี่ยวกับนโยบาย และการจัดการผลกระทบ โดยหวังว่าจะนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างจริงจัง

4.3.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก
- (2) เพื่อแสวงหาทางออก มาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก

4.3.3 ประเด็นการวิจัย

- (1) ผลกระทบของการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรม ในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
- (2) การจัดการขยะอุตสาหกรรมในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
- (3) การใช้ประโยชน์จากที่ดินในโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก
- (4) ปัญหาและทางออกของขยะล้นเมืองในเขตชุมชนเมืองภาคตะวันออก
- (5) ผลกระทบและมาตรการแก้ไขปัญหาผลกระทบ จากการท่องเที่ยวในภาคตะวันออก
- (6) การจัดระบบการติดตามตรวจสอบผลกระทบด้านมลพิษทางสิ่งแวดล้อม
- (7) ปัญหาและมาตรการแก้ไขความแตกต่างของรายได้ จากการพัฒนาในภาคตะวันออก
- (8) อุปสรรคและทางออกในการดำเนินมาตรการ แก้ไขมลพิษทางน้ำในภาคตะวันออก
- (9) อุปสรรคและทางออกในการดำเนินมาตรการ แก้ไขมลพิษทางอากาศในภาคตะวันออก
- (10) บทบาทของจิตสำนึกชุมชน ในการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

4.4 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายสังคมในภาคตะวันออก

4.4.1 หลักการและเหตุผล

ทิศทางการพัฒนาในภาคตะวันออก ที่เน้นมิติทางเศรษฐกิจเช่นเดียวกับการพัฒนาในระดับประเทศโดยเฉพาะในช่วง 2 ทศวรรษที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าจะประสบผลด้านมิติเศรษฐกิจในระดับหนึ่งแต่กลับส่งผลให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นมาหลายประการ ปัญหาสังคมเหล่านี้หากปล่อยทิ้งไว้เรื้อรังนอกจากจะกัดกร่อนคุณภาพคุณภาพชีวิตของคนผู้ประสบปัญหาแล้ว ยังอาจส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย ดังนั้นวิทยาลัยบริหารรัฐกิจจึงเห็นควรดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับนโยบายสังคมในภาคตะวันออกเพื่อเป็นฐานความรู้ในการกำหนดนโยบายสังคมที่เหมาะสมต่อไป

4.4.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม
ในภาคตะวันออก
- (2) เพื่อสร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการ
ดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก
- (3) เพื่อแสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ปัญหาสังคมที่
เกิดขึ้นในภาคตะวันออก
- (4) อื่นๆ

4.4.3 ประเด็นการวิจัย

- (1) การขยายตัว สภาพปัญหา และมาตรการแก้ไขปัญหาชุมชนผู้มีรายได้น้อย
ในเขตเมืองของภาคตะวันออก
- (2) การจัดการผลกระทบทางสังคมจากวิกฤตเศรษฐกิจที่มีต่อกลุ่มคนจนในภาค
ตะวันออก
- (3) กระบวนการ ขบวนการ และมาตรการจัดการปัญหาชาวบ้านในจังหวัด
ภาคตะวันออก
- (4) ภาวะการมีงานทำ ปัญหาการว่างงาน และบทบาทแรงงานต่างชาติในภาค
ตะวันออก
- (5) ปัญหาแรงงานและองค์การคุ้มครองแรงงานภาคตะวันออก
- (6) สถานภาพและบทบาทของครอบครัวในกระบวนการพัฒนาสังคมภาค
ตะวันออก
- (7) พลวัตประชากรและการพัฒนาในภาคตะวันออก
- (8) บทบาทสตรีภาคตะวันออกในกระบวนการนโยบายสังคม
- (9) ชีวิตและความปลอดภัยในทรัพย์สินของประชาชนภาคตะวันออก
- (10) การจัดสวัสดิการของเด็กและผู้สูงอายุของภาคตะวันออก

4.5 นโยบายวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งทางสังคมในภาคตะวันออก

4.5.1 หลักการและเหตุผล

การขยายตัวของทุนนิยมอุตสาหกรรมและรัฐราชการ ได้ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมและทรัพยากรธรรมชาติ ชุมชนภาคตะวันออกมาตามลำดับ จนในปัจจุบันได้ก่อให้เกิดสภาพการแย่งชิงทรัพยากรที่มีจำกัดระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกลุ่มในภาครัฐภาคธุรกิจเอกชน ภาคเอกชนและภาคประชาชน ความขัดแย้งระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จะมีข้อยุติได้ดีถ้ามีฐานของความรู้

เป็นหลักในการจัดการความขัดแย้ง ดังนั้นวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจคาดหวังว่าการวิจัยเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งทางสังคมในภาคตะวันออกเฉียง จึงเป็นการตอบสนองการสร้างองค์ความรู้ดังกล่าวเป็นอย่างดี

4.5.2 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชนในเขตภาคตะวันออกเฉียง

(2) เพื่อแสวงหามาตรการในการจัดการความขัดแย้งทางสังคมในเขตภาคตะวันออกเฉียง

4.5.3 ประเด็นการวิจัย

(1) การจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐและชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง

(2) การจัดการความขัดแย้งระหว่างธุรกิจเอกชนและชุมชน

ในภาคตะวันออกเฉียง

(3) การจัดการความขัดแย้งเกี่ยวกับปัญหาการบุกรุกป่า

ในเขตภาคตะวันออกเฉียง

(4) การจัดการความขัดแย้งเกี่ยวกับที่ดินในภาคตะวันออกเฉียง

(5) การจัดการความขัดแย้งเกี่ยวกับการจัดสรรน้ำเพื่อใช้ประโยชน์

ในภาคตะวันออกเฉียง

(6) สถาบันการศึกษากับการจัดการความขัดแย้งทางสังคม

ในภาคตะวันออกเฉียง

(7) การพัฒนาสมรรถนะขององค์กรในการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

และสิ่งแวดล้อม

(8) การพัฒนารูปแบบประชาธิปไตยเพื่อจัดการความขัดแย้ง

ในภาคตะวันออกเฉียง

(9) การจัดการความขัดแย้งในกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน

ในภาคตะวันออกเฉียง

(10) การจัดการความขัดแย้งโดยคนจนและชุมชนในภาคตะวันออกเฉียง

4.6 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียง

4.6.1 หลักการและเหตุผล

กระแสการกระจายอำนาจจากส่วนกลางสู่การปกครองท้องถิ่นในประเทศไทย ได้ปรากฏอย่างจริงจังในไม่ถึงทศวรรษที่ผ่านมา ดังจะเห็นได้จากการบังคับใช้พระราช-

บัญญัติที่เกี่ยวข้องและกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง พ.ศ. 2540 การเมืองการปกครองท้องถิ่นในพื้นที่ภาคตะวันออกเป็นสิ่งที่น่าสนใจเป็นพิเศษเนื่องจากพื้นฐานทางประวัติศาสตร์ และโครงสร้างอำนาจท้องถิ่นในภาคตะวันออกแตกต่างจากภาคอื่นอย่างเห็นได้ชัด วิทยาลัยบริหารรัฐกิจ เห็นว่าการวิจัยเกี่ยวกับการเมืองการปกครองท้องถิ่นในภาคตะวันออก จึงเป็นความพยายามสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระแสกระจายอำนาจดังกล่าวอย่างจริงจัง

4.6.2 วัตถุประสงค์

- (1) เพื่อสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก
- (2) เพื่อสร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการ ด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก

4.6.3 ประเด็นการวิจัย

- (1) พัฒนาการของการเมืองการปกครองท้องถิ่นในภาคตะวันออก
- (2) โครงสร้างท้องถิ่น วัฒนธรรมทางการเมือง และชนชั้นนำในชุมชนภาคตะวันออก
- (3) พฤติกรรมการเลือกตั้งและระบบการซื้อสิทธิ์ขายเสียงในภาคตะวันออก
- (4) ความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลท้องถิ่นและรัฐบาลกลางในภาคตะวันออก
- (5) ความสัมพันธ์ระหว่างพรรคการเมืองกับการเมืองท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก
- (6) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก
- (7) กระบวนการกำหนดนโยบายระดับท้องถิ่นของภาคตะวันออก
- (8) การจัดทำแผนและการบริหารโครงการพัฒนาขององค์กรท้องถิ่นในภาคตะวันออก
- (9) มาตรการพัฒนาระบบบริหารงานท้องถิ่นในเขตภาคตะวันออก
- (10) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และโครงสร้างพื้นฐานการพัฒนาท้องถิ่นในภาคตะวันออก

4.7 นโยบายการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในพื้นที่ภาคตะวันออก

4.7.1 หลักการและเหตุผล

การดำเนินการปฏิรูประบบราชการของไทยในปัจจุบันถูกกำหนดกรอบเนื้อหาโดยรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง พ.ศ.2540 และกระแสโลกาภิวัตน์ กระแสการปฏิรูประบบราชการโดยส่วนรวมได้ขยายออกไปสู่ภูมิภาคอย่างมีอาจหลีกเลี่ยงได้และระบบราชการให้สามารถ

ดำเนินได้อย่างจริงจังวิทยาลัยบริหารรัฐกิจเห็นความจำเป็นที่จะต้องกำหนดทิศทางวิจัยให้มุ่งทิศทางเดียวกัน ดังนั้นจึงได้กำหนดนโยบายการวิจัยเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียง

4.7.2 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออกเฉียง

(2) เพื่อแสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออกเฉียง

4.7.3 ประเด็นการวิจัย

(1) การออกนอกกรอบของมหาวิทยาลัย และการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออกเฉียง

(2) การเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรและการแปรรูปรัฐวิสาหกิจในภาคตะวันออกเฉียง

(3) การเป็นองค์การมหาชนของหน่วยงานราชการในภาคตะวันออกเฉียง

(4) ปัญหาการบริหารราชการส่วนภูมิภาค ในกระบวนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

(5) ปัญหาและมาตรการแก้ไข การทุจริตประพฤติมิชอบในระบบราชการของภาคตะวันออกเฉียง

(6) ความขัดแย้งและความร่วมมือระหว่างการบริหารราชการในระดับต่าง ๆ

(7) การสร้างธรรมรัฐในหน่วยงานราชการของภาคตะวันออกเฉียง

(8) บทบาทของระบบราชการในการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียง

(9) ระบบอุปถัมภ์ระหว่างราชการกับธุรกิจและผู้นำท้องถิ่น

(10) บริหารองค์กรอิสระตามกรอบรัฐธรรมนูญในบริบทราชการภาคตะวันออกเฉียง

4.10 นโยบายเกี่ยวกับรัฐไทย รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและองค์ความรู้รัฐศาสตร์ในกระแสโลกาภิวัตน์

4.10.1 หลักการและเหตุผล

รัฐราชการไทยที่มีมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 5 ได้ถูกกำหนดเงื่อนไขให้ต้องเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างทั้งจากภายในและภายนอกกล่าวคือ เงื่อนไขภายในได้แก่กรอบเนื้อหา

รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมือง พ.ศ. 2540 ที่มุ่งลดและปรับบทบาทของรัฐบาลการให้เป็นรัฐสังคมมากขึ้น ส่วนเงื่อนไขภายนอก ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ ของระบบทุนนิยมโลกที่มีผลกระทบต่อความเป็นรัฐชาติของไทย การเปลี่ยนแปลงของรัฐบาลการไทยดังกล่าวย่อมมีผลให้ต้องสร้างองค์ความรู้รัฐศาสตร์ของไทยขึ้นมาใหม่ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจในฐานะเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนวิชาการไทย เห็นว่าเป็นภารกิจในการวิจัยเกี่ยวกับรัฐไทยและรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองโดยคาดหวังว่าจะเป็น การช่วยเสริมสร้าง องค์ความรู้ของรัฐศาสตร์ไทยโดยส่วนรวม

4.10.2 วัตถุประสงค์

(1) เพื่อเสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐไทย ในกรอบรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและกระแสโลกาภิวัตน์

(2) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลง และกระบวนการแปรรูปของรัฐไทยในกรอบรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและกระแสโลกาภิวัตน์

(3) การพัฒนาประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมในบริบทสังคมไทย

(4) ปัญหาและทางออกของความเป็นตัวแทนในระบอบประชาธิปไตยไทย

(5) กลไกและกระบวนการการจัดการความขัดแย้งในสังคมไทย

(6) สถานภาพองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ในสังคมไทย

(7) กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในสังคมไทย

(8) ผลกระทบของการบังคับใช้รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองที่มีต่อการเมืองการปกครองไทยในปัจจุบัน

(9) พัฒนาการทุนนิยมไทยกับการก่อรูปของประชาธิปไตยไทยในปัจจุบัน

(10) วาทกรรมและกระบวนการการสร้างธรรมรัฐในสังคมไทย

งานวิจัยและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในภาคตะวันออก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคตะวันออก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาภาคตะวันออก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเขตพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออก ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อแนวทางและนโยบายการทำวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ตามแผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544-2548 ที่ครอบคลุมประเด็นที่เกี่ยวข้องคือ งานวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2544) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ทำการประเมินผลโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2524 – 2537) และโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2537 – 2544) ผลการศึกษาพบว่าโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกริเริ่มเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2524 สมัย ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อเป็นพื้นที่ศูนย์กลางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมแห่งใหม่ของประเทศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อกระจายความเจริญและกิจกรรมทางเศรษฐกิจออกจากกรุงเทพมหานครไปสู่ภูมิภาคในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะส่งผลให้เป็นแหล่งจ้างงานและที่พักอาศัยใหม่และเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันกับตลาดโลก

(1) โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 1 (พ.ศ. 2524 – 2537)

1. ผลการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออกระยะที่ 1

การลงทุนพัฒนาระยะที่ 1 ระหว่างปี พ.ศ. 2524 – 2537 รวมประมาณ 420,000 ล้านบาท ประกอบด้วยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานหลัก อุตสาหกรรมขนาดใหญ่ และอุตสาหกรรมต่อเนื่องแบ่งเป็น

1.1 ภาครัฐ มีการลงทุนประมาณ 100,000 ล้านบาท เป็นโครงสร้างพื้นฐานร้อยละ 70 อุตสาหกรรมและท่าเรือร้อยละ 18 ที่เหลือร้อยละ 12 เป็นการพัฒนาด้านสังคม สาธารณสุข และสิ่งแวดล้อม

1.2 ภาคเอกชน มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและกิจกรรมต่อเนื่องเฉพาะในเขตนิคมอุตสาหกรรมของภาครัฐและนิคมฯ ภาคเอกชน รวม 320,000 ล้านบาท นอกจากนี้มีการลงทุนด้านบริการอื่น ๆ เช่น โรงแรม สถานบริการ และที่อยู่อาศัยอีกมาก การจ้างงานเพิ่มขึ้นประมาณ 460,000 คน ประกอบด้วยการจ้างงานทางตรง 30,000 คน และการจ้างงานทางอ้อมประมาณ 330,000 คน การขยายตัวทางเศรษฐกิจโดยรวมเพิ่มขึ้นประมาณ 3.8 เท่า และผลผลิตเฉพาะภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น 4.8 เท่า

ผลการดำเนินงานในพื้นที่มาบตาพุด ในระยะที่ 1 ได้จัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมมาบตาพุด ระยะที่ 1 และ 2 พื้นที่รวมประมาณ 5,600 ไร่ เป็นเขตอุตสาหกรรมปิโตรเคมี ปัจจุบันมีโรงงานอุตสาหกรรมประมาณ 56 โรงงาน ในเขตพื้นที่นิคมฯ มีการจ้างงานประมาณ 13,600 คน จัดตั้งท่าเรืออุตสาหกรรมมาบตาพุดระยะ 1 ประกอบด้วย ท่าเทียบเรืออเนกประสงค์ 1 ท่า ท่าเทียบเรือขนถ่ายสินค้าเหลว 2 ท่า และท่าเทียบเรือเล็ก 1 ท่า

การพัฒนานิคมอุตสาหกรรมของเอกชน ได้แก่

เอกชนร่วมกับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยลงทุนพัฒนานิคมอุตสาหกรรมใน

พื้นที่จังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวม 12 นิคมฯ พื้นที่ 35,000 มีการจ้างงานประมาณ 40,000 คน

2. ปัญหาอุปสรรคที่เกิดจากการพัฒนาในระยะที่ 1

2.1 การพัฒนาระยะที่ 1 ทำให้เศรษฐกิจของพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล

ตะวันออกมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะระหว่างปี พ.ศ. 2533 – 2535 มีการลงทุนด้านอุตสาหกรรมและบริการตลอดจนการจ้างงานสูงเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้มาก ส่งผลให้ราคาที่ดินและความต้องการด้านบริการพื้นฐานมีการขยายตัวอย่างรวดเร็วจนเกิดปัญหาสภาพคอขวดขึ้นในหลายด้าน ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจและความเชื่อมั่นของนักลงทุนที่จะตัดสินใจมาลงทุนในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก

2.2 ระหว่างปี พ.ศ. 2535 – 2536 อัตราการขยายตัวของการลงทุนอุตสาหกรรม

ในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก โดยเฉพาะอุตสาหกรรมต่อเนื่องและอุตสาหกรรมเบาที่มีการจ้างงานสูงเริ่มลดลงโดยเฉพาะชลบุรี และระยอง เมื่อเปรียบเทียบกับพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ โดยรอบกรุงเทพฯ เช่น ปราจีนบุรี ปทุมธานี สระบุรี อัญญา และราชบุรี สาเหตุจาก ที่ดินบริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกมีราคาสูงกว่า โดยเฉลี่ยประมาณ 500,000 บาท/ไร่ ขาดแคลนแรงงานฝีมือโดยเฉพาะวิศวกรช่างฝีมือ นักวิทยาศาสตร์ และต้นทุนแรงงานไร้ฝีมือสูงกว่าพื้นที่อื่นประมาณร้อยละ 10 – 30 ต้นทุนค่าสาธารณูปโภค สาธารณูปการ โดยเฉพาะค่าน้ำประปามีราคาสูงกว่าประมาณการร้อยละ 30 – 40

2.3 พื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกยังคงทำหน้าที่เป็นเพียงเมืองบริวารของกรุงเทพมหานครเท่านั้น ยังต้องพึ่งพาการพัฒนาเชื่อมโยงกับกรุงเทพฯ เนื่องจากประตูส่งออกหลักของประเทศยังคงอยู่ที่ท่าเรือคลองเตย ทำให้อุตสาหกรรมหลายรายในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ยังคงส่งออกโดยใช้ท่าเรือคลองเตย แรงงานฝีมือส่วนใหญ่ที่อพยพเข้าไปทำงานในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเล ตะวันออกยังไม่ได้ย้ายครอบครัวเข้าไปอยู่อย่างถาวร โดยส่วนใหญ่ยังคงตั้งบ้านเรือนอยู่ในกรุงเทพฯ และจังหวัดใกล้เคียงส่งผลให้ธุรกิจการพัฒนาที่อยู่อาศัยมีการลงทุนเกินกว่าความต้องการมากเนื่องจาก

1. แรงงานส่วนใหญ่ไม่สามารถหางานให้คู่สมรส ทำในพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกได้ เนื่องจากธุรกิจต่อเนื่องยังไม่ขยายตัวเต็มที่และบริษัทแม่ส่วนใหญ่ยังคงอยู่ในกรุงเทพฯ ขาดโรงเรียนที่มีคุณภาพดี ใกล้เคียงหรือเทียบเท่ากับมาตรฐานของโรงเรียนในกรุงเทพฯ ให้บุตรหลานศึกษาได้

2. การพัฒนาชุมชนและโครงสร้างพื้นฐานทางสังคมล่าช้า เช่น โรงพยาบาล ที่อยู่อาศัยสำหรับผู้มีรายได้น้อย เป็นต้น

(2) โครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 2 (พ.ศ. 2537 – พ.ศ. 2544)

1. แผนการดำเนินงานโครงการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 2

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้จัดทำแผนแม่บทการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก ระยะที่ 2 ครอบคลุมพื้นที่ 1 จังหวัด ประกอบด้วยจังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา ตราด ปราจีนบุรี สระแก้ว นครนายก อัญญาสิงห์บุรี และลพบุรี โดยเน้นการจัดทำแผนปฏิบัติการใน 3 จังหวัดเริ่มแรก ได้แก่ ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง ให้เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีสูงขั้นที่สมบูรณ์แบบก่อน พร้อมทั้งพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและบริการพื้นฐานเชื่อมโยงต่อเนื่องใน 6 จังหวัดใกล้เคียง นอกจากนี้ สศช. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้รับมอบหมายจาก กพอ. ให้ดำเนินการศึกษาจัดทำแผนแม่บทการใช้ที่ดินในพื้นที่ 7 อำเภอของจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา เพื่อรองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่มีปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจัดทำแผนปฏิบัติการพัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐานและระบบชุมชนทันสมัยรองรับการขยายของอุตสาหกรรมในระยะ 20 ปีข้างหน้า

2. ปัญหาอุปสรรคและผลการพัฒนาระยะที่ 2 (พ.ศ. 2537 – 2544)

2.1 พื้นที่พัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกเป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญของประเทศในสัดส่วนถึงร้อยละ 20 แต่งบประมาณที่จัดสรรเพื่อแก้ไขปัญหาคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐานด้านสังคมของเมืองสัดส่วนค่อนข้างต่ำ ทำให้การพัฒนาไม่สามารถดำเนินการตามแผนงานที่กำหนด

2.2 การพัฒนาอุตสาหกรรมในพื้นที่อุตสาหกรรมใหม่โดยเฉพาะพื้นที่ตอนใน (บ่อวิน – ปลวกแดง) มีการลงทุนอย่างต่อเนื่อง แต่โครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นพัฒนาไม่ทัน แม้ว่าจะมีการดำเนินงานไปบ้างแล้ว แต่ค่อนข้างล่าช้า เช่น การปรับปรุงขยายถนนเชื่อมแหล่งอุตสาหกรรมกับท่าเรือแหลมฉบังและการแก้ไขปัญหาไฟฟ้า ตก – ดับ จึงเป็นอุปสรรคต่อการขยายกำลังการผลิตของภาคอุตสาหกรรม

2.3 ท่าเรือแหลมฉบัง กำลังเผชิญกับการแข่งขันการให้บริการจากประเทศเพื่อนบ้าน เช่น ท่าเรือของมาเลเซีย เนื่องจากท่าเรือแหลมฉบังมีชั้นตอนและค่าใช้จ่ายการขนส่งที่สูงกว่าและการคืนภาษีมูลค่าเพิ่ม ยังล่าช้าเป็นอุปสรรคต่อการส่งออก

2.4 การใช้ประโยชน์ที่ดินและแหล่งน้ำ มีความอุดมสมบูรณ์โดยเฉพาะลุ่มน้ำบางปะกง – ปราจีนบุรี เริ่มมีข้อจำกัดและเกิดความขัดแย้งโดยเฉพาะปัญหาคุณภาพน้ำ ดินเค็ม สารเคมีตกค้าง และมลภาวะจากการเพาะเลี้ยงกุ้งและสุกร

2.5 ผลกระทบสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ ประมาณ 482,000 ล้านบาท โดยระหว่างปี

พ.ศ. 2536 – 2542 มีอัตราเพิ่มร้อยละ 1.28 ต่อปี รายได้เฉลี่ยต่อบุคคลโดยเฉพาะจังหวัดระยอง เพิ่มขึ้น 4 เท่า เป็น 420,000 บาท

2.6 ภาคอุตสาหกรรมมีบทบาทนำการพัฒนา โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมภาค อุตสาหกรรมปี พ.ศ. 2542 มีมูลค่าการผลิต ประมาณ 284,583 ล้านบาท หรือร้อยละ 20 ของมูลค่า การผลิตอุตสาหกรรมทั้งประเทศ และมีการพัฒนานิคมอุตสาหกรรมและเขตประกอบการอุตสาหกรรม ของภาคเอกชนแล้วกว่า 40 แห่ง ในพื้นที่ 60,000 ไร่ ซึ่งยังมีพื้นที่เหลือเพียงพอสำหรับรองรับ อุตสาหกรรมใหม่ได้ในอีก 5 ปีข้างหน้า

2.7 การลงทุนของภาคเอกชนในปัจจุบัน มีอุตสาหกรรมที่ได้รับอนุมัติส่งเสริม การลงทุนตลอดปี พ.ศ. 2544 ประมาณ 292,706 ล้านบาท สูงกว่า 2.0 ล้าน มีมูลค่าสินค้าเข้า และออก 712,000 ล้านบาท ปัจจุบันใช้เพียงท่าเรือชั้นที่ 1 เท่านั้น ซึ่งยังไม่เพียงพอ ดังนั้นจึง จำเป็นต้องเร่งเปิดใช้ท่าเรือแหลมฉบังชั้นที่ 2 ท่าแรก ให้สามารถเปิดใช้งานได้ในปี พ.ศ. 2546 และ เตรียมเปิดใช้ท่าที่สอง ตามลำดับต่อไป

2.8 การใช้ประโยชน์สนามบินอู่ตะเภา ปัจจุบันให้บริการขนส่งสินค้าและนัก ท่องเที่ยวลักษณะเช่าเหมาลำ (Chartered Flight) ขณะนี้อยู่ระหว่างเตรียมการพัฒนาสนามบินและ กิจกรรมที่จะสนับสนุนบทบาทการเป็น Aviation Industrial and Logis Center ส่วนสนามบิน นานาชาติสุวรรณภูมิอยู่ระหว่างการก่อสร้างเพื่อให้เป็นฐานการผลิตและธุรกิจบริการแห่งใหม่ของ ประเทศเชื่อมโยงสู่นานาชาติ

2.9 การจัดการด้านสิ่งแวดล้อมและระบบบริการพื้นฐานในเขตชุมชน องค์กร บริหารส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เร่งรัดดำเนินการตามแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาไปบ้าง แล้วตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา ใช้งบประมาณด้านสิ่งแวดล้อมประมาณ 880 ล้านบาท ด้าน พัฒนาชุมชนประมาณ 4,960 ล้านบาท ซึ่งสามารถบรรเทาปัญหาของพื้นที่ได้ระดับหนึ่งเท่านั้นยังคง ต้องดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอย่างต่อเนื่องต่อไป

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2546) ได้กำหนดบทบาท ของโครงการพัฒนาชายฝั่งทะเลตะวันออกในอนาคต ดังนี้

1. เป็นฐานการผลิตอุตสาหกรรมหลักของประเทศ โดยเป็นศูนย์กลางการผลิต อุตสาหกรรมเพื่อส่งออกที่ใช้เทคโนโลยีสูงขึ้น
2. เป็นประตูการค้าสู่ตลาดโลก โดยมีท่าเรือแหลมฉบังเป็นศูนย์กลางการขนส่งทาง

ทะเลและสนามบินอุตะเกา เป็นศูนย์กลางการขนส่งทางอากาศในลักษณะการขนส่งสินค้าและกลุ่มนักท่องเที่ยวแบบเช่าเหมาลำ เชื่อมโยงกับภูมิภาคกลุ่มประเทศอินโดจีนและจีนตอนใต้

3. เป็นแหล่งธุรกิจการท่องเที่ยวระดับนานาชาติ และท่องเที่ยวลักษณะไทยเที่ยวไทย โดยมี พัทยา – บางแสน – ระยอง เป็นศูนย์กลาง และจันทบุรี – ตราด เป็นพื้นที่เชื่อมโยงการท่องเที่ยวในด้านการเกษตรและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้นำเสนอกรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืนว่า “การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทย เป็นการพัฒนาที่ต้องคำนึงถึงความเป็นองค์รวมของทุก ๆ ด้านอย่างสมดุล บนพื้นฐานของทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมไทย ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกกลุ่ม ด้วยความเอื้ออาทรเคารพซึ่งกันและกัน เพื่อความสามารถในการพึ่งตนเอง และคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างเท่าเทียม”

ข้อเสนอแนะเพื่อกำหนดแนวทางของการพัฒนาที่ยั่งยืน มีแนวคิดมาจาก 3 แนวทาง คือ

1. แนวทางด้านนิเวศวิทยา การพัฒนาที่ยั่งยืนให้ความสำคัญลำดับสูงกับคุณค่าของทรัพยากรธรรมชาติ โดยเน้นเรื่องความยั่งยืนของการทำงานและประสิทธิภาพของระบบบริเวณ เพื่อก่อให้เกิดความยั่งยืนทางนิเวศในระยะยาว ทั้งนี้ เพื่อส่งมอบทุนทางธรรมชาติ ได้แก่ ทรัพยากรธรรมชาติต่าง ๆ และทุนที่มนุษย์สร้างขึ้น ได้แก่ ปัจจัยการผลิตและสินค้าต่าง ๆ ให้คนรุ่นอนาคตได้ใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

2. แนวทางด้านสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืนจะต้องสามารถตอบสนองความต้องการพื้นฐานของมนุษย์ได้อย่างต่อเนื่อง โดยคำนึงถึงความเป็นธรรมทางสังคมและกลุ่มชนระดับต่าง ๆ เพื่อมุ่งสู่เป้าหมายที่สำคัญ คือ การรักษาคุณภาพชีวิตของประชากรให้มีระดับสูงขึ้นอย่างยาวนาน

3. แนวทางด้านเศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง การขยายตัวทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนยาวนานบนพื้นฐานการสงวนรักษาทุนธรรมชาติไว้ใช้ประโยชน์สำหรับคนรุ่นปัจจุบัน และรุ่นอนาคต ทั้งนี้จำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างการผลิตและการบริโภค และการพัฒนาเทคโนโลยีที่ไม่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม

ปัญหาพัฒนาการของประเทศไทยที่ผ่านมา คือความไม่สมดุลและไม่ยั่งยืน ความไม่สมดุลของการพัฒนาซึ่งเกิดขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก และเป็นปัญหาที่ประเทศไทยได้ประสบเช่นเดียวกัน โดยผลการพัฒนาประเทศในระยะเวลากว่า 4 ทศวรรษที่ผ่านมาชี้ให้เห็นว่ามีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติไปในกระบวนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมอย่างขาดความระมัดระวังและไม่ประหยัด รวมทั้งขาดการวางระบบการบริหารจัดการที่สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาประเทศ จึงส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมอย่างมากมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ บทเรียนจากการพัฒนาที่ผ่านมามองได้ว่า ได้สะท้อนให้เห็นความผิดพลาดในทิศทางการพัฒนาประเทศ

แนวทางการปรับตัวของประเทศไทยสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนในบริบทไทยต้องเป็น "การพัฒนาที่ทำให้เกิดดุลยภาพของมิติทางเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อเสริมสร้างความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตลอดไป"

1. การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน ให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในปริมาณที่ระบบนิเวศสามารถฟื้นตัวกลับสู่สภาพเดิมได้ และปล่อยมลพิษออกสู่สิ่งแวดล้อมในระดับที่ระบบนิเวศสามารถดูดซับและทำลายมลพิษนั้นได้ด้วย

1.1 ปรับกระบวนทัศน์ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติรวมทั้งประชาชนทั่วไปให้ตระหนักและเห็นความสำคัญของการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและพัฒนาฐานทรัพยากรในท้องถิ่น เพื่อสนับสนุนการเพิ่มทุนทางทรัพยากรธรรมชาติ ให้สามารถใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนได้ในระยะยาว

1.2 อาศัยกลยุทธ์เชิงรุกในการดำเนินการป้องกันทรัพยากร อาทิ การมีนโยบายการใช้ทรัพยากรที่ชัดเจน การสร้างจิตสำนึกและจรรยาบรรณด้านสิ่งแวดล้อมและกำหนดให้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อการจัดการสิ่งแวดล้อมเป็นเงื่อนไขของการลงทุน

1.3 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการทรัพยากร โดยสนับสนุนการรวมตัวเป็นเครือข่ายของภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม มีการแก้ไขกฎระเบียบด้านสิ่งแวดล้อม และการสร้างองค์ความรู้ด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสม

2. การพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ มีเสถียรภาพ มีความสมดุลและกระจายความมั่งคั่ง เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่

2.1 การเติบโตอย่างมีคุณภาพ ให้มีความสำคัญกับการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ทั้งการพัฒนาคุณภาพแรงงานและทุนมนุษย์ การเพิ่มประสิทธิภาพการลงทุนและการบริหารจัดการในทุกกระดับให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี เพื่อสร้างความได้เปรียบในเชิงแข่งขันของประเทศ

2.2 การเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน มุ่งบริหารเศรษฐกิจส่วนรวมอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างระบบเศรษฐกิจรากฐานให้เข้มแข็งพึ่งตนเองได้ มีภูมิคุ้มกัน สามารถเชื่อมโยงกับ

เศรษฐกิจโลกได้อย่างรู้เท่าทัน รวมทั้งมีกระบวนการผลิตและการบริโภคที่เหมาะสมไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม

2.3 การกระจายความมั่นคง มุ่งกระจายโอกาสการพัฒนาทางเศรษฐกิจให้เอื้อประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ สามารถเข้าถึงการใช้ประโยชน์ในทรัพยากรธรรมชาติ และบริการโครงสร้างพื้นฐานของรัฐได้อย่างเท่าเทียม

3. การพัฒนาสังคมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน จะเกิดขึ้นก็ต่อเมื่อมีการพัฒนาคนและสังคมให้เชื่อมโยงกับการพัฒนาเศรษฐกิจ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุล

3.1 การพัฒนาคุณภาพคน (ทุนมนุษย์) ให้มีความรู้ มีสมรรถนะและมีผลิตภาพสูงซึ่งสามารถปรับตัวได้ทันการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี มีทักษะในการนำความรู้และข้อมูลต่าง ๆ มาวิเคราะห์และเลือกใช้ในการดำรงชีวิตอย่างเหมาะสมและรู้เท่าทัน มีจิตสำนึกรับผิดชอบต่อสังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีพฤติกรรมการผลิต การออม การบริโภคที่เหมาะสม

3.2 การพัฒนาและประโยชน์จากทุนทางสังคม โดยเลือกรักษาฟื้นฟูวัฒนธรรมค่านิยมที่ดีงามและภูมิปัญญาที่มีอยู่อย่างหลากหลาย โดยผสมผสานกับเทคโนโลยีหรือวิทยาการใหม่ ๆ รวมทั้งการเสริมสร้างทุนทางสังคมใหม่ ๆ และการหาทางลด ละ เลิก พฤติกรรม ค่านิยมที่ไม่เหมาะสม เพื่อให้มีส่วนช่วยเพิ่มผลิตภาพการผลิต สร้างมูลค่าเพิ่มให้สินค้าและบริการและลดต้นทุนทางเศรษฐกิจและสังคมที่ไม่จำเป็น

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิเคราะห์เอกสารซึ่งเป็นรายงานการวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิตที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2540 - 2544 และมีเอกสารงานวิจัยที่ออกเผยแพร่ช่วงปี พ.ศ. 2541-2545

ประชากรในการวิจัย

ประชากรของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นเอกสารรายงานการวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ที่พิมพ์เป็นรูปเล่มเผยแพร่ช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2545 สามารถค้นหาต้นฉบับได้จำนวน 675 ฉบับ การศึกษาค้นคว้านี้ได้ทำการศึกษาจากประชากรทั้งหมด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. จัดทำแบบบันทึกข้อมูล โดยใช้แนวทางของแผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา พ.ศ. 2544 - 2548 เป็นกรอบในการบันทึกเนื้อหาเพื่อนำมาทำการวิเคราะห์

2. ตรวจสอบความเที่ยงตรง (validity) ของแบบบันทึกข้อมูลที่จัดทำขึ้น โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน พิจารณาความถูกต้อง ความครบถ้วนของเนื้อหา และรายละเอียดต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยมีรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ ดังนี้

รศ.ดร. ชัยวัฒน์ ปัญจพงศ์ ภาควิชาศึกษาศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พล.ต.อ. ดร. ไกรสุข สิ้นสุข อาจารย์ประจำวิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา
อาจารย์สุชนันต์ บุญยากร กรรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย และอาจารย์พิเศษ วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ปรับปรุงแก้ไขแบบบันทึกข้อมูลตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ

4. นำไปใช้บันทึกข้อมูลจริง โดยการอ่านผลการวิจัยทุกฉบับ แล้วบันทึกเนื้อหาสำคัญในแบบบันทึกข้อมูลที่สร้างขึ้น
5. ตรวจสอบความถูกต้องของผลการบันทึกข้อมูลโดย สุ่มตรวจสอบจำนวนร้อยละ 50 ของรายงานการวิจัยทั้งหมด พบว่าข้อมูลถูกต้องร้อยละ 96.45 ถือได้ว่าข้อมูลมีความน่าเชื่อถือสูง
6. ปรับปรุงแก้ไขข้อมูลในแบบบันทึกข้อมูล เมื่อพบว่ามีความคลาดเคลื่อนหรือไม่สมบูรณ์
7. บันทึกข้อมูลที่สมบูรณ์จากแบบบันทึกลงในแผ่นดิสก์ เพื่อทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์ต่อไป

การกำหนดประเด็นเนื้อหา

1. การกำหนดสาระและตีความของเนื้อหาที่จะนำมาวิเคราะห์ คณะผู้วิจัยทั้ง 3 คน ได้อ่านข้อมูลจากแบบบันทึกผลการวิจัยทุกฉบับ และลงความเห็นร่วมกันในกรณีที่มีความคิดเห็นไม่ตรงกันจะกลับไปอ่านผลการวิจัยใหม่ และลงความเห็นร่วมกันอีกครั้งเพื่อหาข้อสรุปเกี่ยวกับสาระและความหมายของเนื้อหาที่นำมาวิเคราะห์ที่เหมาะสมที่สุด และทุกคนมีความเห็นตรงกัน
2. นำเนื้อหาได้มากำหนดประเภท ความหมาย เหตุผลและความสัมพันธ์ ระหว่างประเด็นหลักและประเด็นย่อยต่างๆ ตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้
3. สร้างข้อสรุปของเนื้อหาที่ทำการวิเคราะห์ โดยการจำแนกประเภท และจัดกลุ่มข้อมูลตามกรอบแนวคิดที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นที่เป็นองค์ประกอบของงานวิจัย และประเด็นเนื้อหาที่ปรากฏในงานวิจัย ใช้วิธีการหาความถี่ และค่าร้อยละ
2. การวิเคราะห์แนวโน้มของเนื้อหา ใช้วิธีการหาความชัน (Slope) ของสมการเส้นตรงด้วยวิธีวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเนื้อหางานวิจัยของนิสิต หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เผยแพร่ในช่วงปี พ.ศ. 2541 – 2545 ผู้วิจัยได้นำเสนอตามลำดับดังนี้

1. เนื้อหาที่เป็นส่วนประกอบของงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

- 1.1. องค์ประกอบทั่วไปของงานวิจัย
- 1.2. คำหลักของงานวิจัย
- 1.3. ลักษณะของวัตถุประสงค์การวิจัย
- 1.4. ลักษณะของสมมติฐาน
- 1.5. ลักษณะของตัวแปรในการวิจัย
- 1.6. จำนวนของตัวอย่าง

2. เนื้อหาของงานวิจัย

เนื้อหาของงานวิจัยกำหนดขึ้นตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 4 ด้าน ดังนี้

- 2.1 เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก
- 2.2 เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา
- 2.3 เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน
- 2.4 ด้านอื่น ๆ

3. แนวโน้มเนื้อหางานวิจัย

การวิเคราะห์แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยที่กำหนดตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนางองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ จำนวน 4 ด้าน ที่กำหนดไว้เช่นเดียวกับในส่วน
ของเนื้อหางานวิจัย

สัญลักษณ์ที่ใช้นำเสนอข้อมูลในตาราง

N	คือ	จำนวนประชากรทั้งหมดในการวิจัย
n	คือ	จำนวนความถี่หรือจำนวนประชากรในกลุ่มย่อย
%	คือ	ค่าร้อยละ
พ.ศ.	คือ	ปีพุทธศักราชที่มีการเผยแพร่ผลงานวิจัย

ตอนที่ 1 เนื้อหาที่เป็นส่วนประกอบของงานวิจัย

ตาราง 4 จำนวนและร้อยละประกอบทั่วไปของงานวิจัย

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. จำนวนงานวิจัย	27	14.00	106	15.70	65	9.63	166	24.59	311	46.07	675	100.00
2. สาขาที่ทำการวิจัย												
2.1. การบริหารทั่วไป	0	0.00	0	0.00	0	0.00	93	13.78	161	23.85	254	37.63
2.2. นโยบายสาธารณะ	27	4.00	106	15.71	65	9.63	73	10.81	150	22.22	421	62.37
3. ประเภทของงานวิจัย												
3.1. เชิงปริมาณ	21	3.11	17	11.41	40	5.93	104	15.41	209	30.96	451	66.81
3.2. เชิงคุณภาพ	5	0.74	24	3.56	24	3.56	60	8.89	98	14.52	211	31.26
3.3. เชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	1	0.15	5	0.74	1	0.15	2	0.30	4	0.59	13	1.93
4. จำนวนหน้ารวม												
4.1. น้อยกว่า 50 หน้า	0	0.00	0	0.00	5	0.74	5	0.74	7	1.04	17	2.52
4.2. 50 – 100 หน้า	20	2.96	73	10.81	45	6.67	110	16.30	204	30.22	452	66.96
4.3. 101 – 150 หน้า	4	0.59	28	4.15	14	2.07	45	6.67	75	11.11	166	24.59
4.4. มากกว่า 150 หน้า	3	0.44	5	0.74	1	0.15	6	0.89	25	3.70	40	5.93

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
5. จำนวนหน้าเนื้อหา												
5.1 น้อยกว่า 50 หน้า	7	1.04	16	2.37	26	3.85	54	8.00	99	14.67	202	29.93
5.2 50 – 100 หน้า	17	2.52	81	12.00	37	5.48	107	15.85	188	27.85	430	63.70
5.3 101 – 150 หน้า	2	0.30	9	1.33	2	0.30	4	0.59	22	3.26	39	5.78
5.4 มากกว่า 150 หน้า	1	0.15	0	0.00	0	0.00	1	0.15	2	0.30	4	0.59
6 จำนวนหน้าบทคัดย่อภาษาไทย												
6.1 ไม่มี	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
6.2 1 หน้า	20	2.96	69	10.22	61	9.04	149	22.07	271	40.15	570	84.44
6.3 2 หน้า	7	1.04	36	5.33	4	0.59	17	2.52	38	5.63	102	15.11
6.4 3 หน้า	0	0.00	1	0.15	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.15
7. จำนวนหน้าบทคัดย่อภาษาอังกฤษ												
7.1 ไม่มี	24	3.56	93	13.78	62	9.19	164	24.30	311	46.07	654	96.89
7.2 1 หน้า	3	0.44	7	1.04	3	0.44	1	0.15	1	0.15	15	2.22
7.3 2 หน้า	0	0.00	6	3.89	0	0.00	0	0.00	0	0.00	6	0.89

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
8 รูปแบบการวิจัย												
8.1 ศึกษาเอกสาร	4	0.59	11	1.63	18	2.67	11	1.63	12	1.78	56	8.30
8.2 เห็งทดลอง หรือกึ่งทดลอง	0	0.00	1	0.15	0	0	0	0	1	0.15	2	0.30
8.3 ศึกษาภาคสนาม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	7	1.04	12	1.78	19	2.81
8.4 เห็งสำรวจ	23	3.41	86	12.74	46	6.81	101	14.96	215	31.85	471	69.78
8.5 กรณีศึกษา	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	0.74	2	0.30	7	1.04
8.6 ไม่ระบุ	0	0.00	8	1.19	1	0.15	42	6.22	69	10.22	120	17.78
9 เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูล												
9.1 แบบสอบถาม	21	2.22	79	8.35	33	3.49	101	10.68	203	21.46	437	46.19
9.2 แบบสัมภาษณ์	2	0.21	18	1.90	26	2.75	65	6.87	116	12.26	227	24.00
9.3 แบบบันทึกข้อมูลจากเอกสาร	6	0.63	26	2.75	31	3.28	88	9.30	122	12.90	273	28.86
9.4 แบบสังเกต	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	0.42	4	0.42	8	0.85
9.5 อื่น ๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.11	0	0.00	1	0.19

(หมายเหตุ : งานวิจัยบางเรื่อง มีการใช้เครื่องมือเก็บข้อมูลมากกว่า 1 ประเภท)

ตาราง 4 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
10 การหาคุณภาพเครื่องมือ												
10.1 ความเชื่อมั่น	0	0.00	4	0.59	0	0.00	1	0.15	16	2.37	21	3.11
10.2 ความเที่ยงตรง	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	6	0.89	6	0.89
10.3 จำนวนจำแนก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.15	0	0.00	1	0.15
10.4 ไม่ระบุ	27	4.00	101	14.96	65	9.63	165	24.44	289	42.81	647	95.85
11 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล												
ในการวิจัย												
11.1 ไม่ใช้	2	0.30	7	1.06	20	3.03	30	4.55	62	9.39	121	18.33
11.2 ความถี่และร้อยละ	23	3.48	10	1.52	18	2.73	63	9.55	70	10.61	184	27.88
11.3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบน	21	3.18	12	1.82	20	3.03	45	6.82	72	10.91	170	25.76
มาตรฐาน												
11.4 t-test	3	0.46	8	1.21	30	4.55	37	5.61	30	4.55	108	16.36
11.5 ANOVA	0	0.00	3	0.46	7	1.06	20	3.03	27	4.09	57	8.63
11.6 Chi-square	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	12	1.82	14	2.12
11.7 Regression	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
11.8 Correlation	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	0.61	4	0.61

(หมายเหตุ : งานวิจัยบางเรื่อง มีการหาคุณภาพเครื่องมือ หรือมีการใช้สถิติวิเคราะห์ข้อมูล มากกว่า 1 ประเภท)

ตาราง 4 แสดงว่าในภาพรวมขององค์ประกอบทั่วไปงานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เผยแพร่ช่วงปี พ.ศ. 2541 - 2545 มีลักษณะสำคัญ ตามจำนวนความถี่ที่มากของแต่ละองค์ประกอบ ดังนี้

งานวิจัยที่มีจำนวนเผยแพร่มากที่สุดในปี พ.ศ. 2545 (ร้อยละ 46.07) ส่วนใหญ่เป็นงานวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ (ร้อยละ 62.22) ในลักษณะของงานวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 66.81) จำนวนหน้ารวมของงานวิจัยอยู่ระหว่าง 50 - 100 หน้า (ร้อยละ 66.96) เช่นเดียวกับจำนวนหน้าเนื้อหาที่มีจำนวน 50 - 100 หน้า (ร้อยละ 63.70) มีบทคัดย่อภาษาไทย 1 หน้า (ร้อยละ 84.44) ไม่มีบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 96.89) รูปแบบการวิจัยเป็นสำรวจ (ร้อยละ 69.78) เครื่องมือการวิจัยที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่เป็นแบบสอบถาม (ร้อยละ 46.19) และไม่มีการระบุวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือ (ร้อยละ 95.85) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลส่วนใหญ่ คือ ความถี่ และร้อยละ (ร้อยละ 27.88)

ตาราง 5 จำนวนและร้อยละ คำหลักของงานวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1. นโยบายและแผน	7	1.03	10	1.47	17	2.49
2. การพัฒนาอุตสาหกรรม	3	0.44	2	0.29	5	0.73
3. การบริหารและการจัดการ	12	1.76	31	4.55	43	6.31
4. การคมนาคมและขนส่ง	2	0.29	2	0.29	4	0.59
5. โครงการพัฒนา	8	1.17	5	0.73	13	1.91
6. ภาคตะวันออก	3	0.44	1	0.15	4	0.59
7. ผลกระทบ	7	1.03	13	1.91	20	2.94
8. นโยบายสังคม	3	0.44	3	0.44	6	0.88
9. ความขัดแย้ง	0	0.00	1	0.15	1	0.15
10. การเมืองและการปกครอง	2	0.29	5	0.73	7	1.03
11. การปฏิรูประบบราชการ	4	0.59	4	0.59	8	1.17
12. ชุมชนและสังคม	8	1.17	7	1.03	15	2.20
13. การมีส่วนร่วม	10	1.47	13	1.91	23	3.38
14. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	1	0.15	1	0.15	2	0.29
15. รัฐธรรมนูญ	0	0.00	5	0.73	5	0.73
16. การปฏิรูปการเมือง	1	0.15	1	0.15	2	0.29
17. การปกครองท้องถิ่น	5	0.73	4	0.59	9	1.32
18. ปัญหาและอุปสรรค	14	2.06	14	2.06	28	4.11
19. การปฏิรูปองค์กรเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ	4	0.59	7	1.03	11	1.62
20. การประเมินผล	2	0.29	4	0.59	6	0.88
21. การดำเนินงาน	4	0.59	8	1.17	12	1.76
22. คุณธรรมและจริยธรรม	1	0.15	2	0.29	3	0.44
23. บทบาท	4	0.59	17	2.50	21	3.08
24. การบริการ	8	1.17	12	1.76	20	2.94
25. ความคิดเห็น	6	0.88	9	1.32	15	2.20
26. สิ่งแวดล้อม	6	0.88	2	0.29	8	1.17
27. ความสัมพันธ์	2	0.29	1	0.15	3	0.44

ตาราง 5 (ต่อ)

รายการ	2544		2545		รวม	
	น	%	น	%	น	%
28. ความต้องการและความคาดหวัง	8	1.17	3	0.44	11	1.62
29. ความพึงพอใจ	3	0.44	8	1.17	11	1.62
30. ระบบและกระบวนการ	7	1.03	17	2.50	24	3.52
31. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	2	0.30	16	2.35	18	2.64
32. ปัจจัย	10	1.47	14	2.06	24	3.52
33. พฤติกรรม	0	0.00	5	0.73	5	0.73
34. พัฒนาการ	1	0.15	2	0.29	3	0.44
35. วิสัยทัศน์	0	0.00	5	0.73	4	0.74
36. กรณีศึกษา	21	3.08	17	2.50	38	5.58
37. ชื่อเฉพาะ(เช่นจังหวัด องค์กร ชุมชน หน่วยงาน	61	8.96	34	4.99	95	13.95
38. ทักษะหรือทัศนคติ	3	0.44	8	1.17	11	1.62
39. คุณภาพชีวิต	3	0.44	0	0.00	3	0.44
40. การประกันคุณภาพ	0	0.00	3	0.44	3	0.44
41.ขวัญและกำลังใจ	1	0.15	0	0.00	1	0.15
42. ยาเสพติด	2	0.29	5	0.73	7	1.03
43. ความปลอดภัย	1	0.15	2	0.30	3	0.44
44. อื่น ๆ	37	5.43	72	10.57	109	16.01

ตาราง 5 แสดงว่าในภาพรวมค่าหลักของงานวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป ค่าหลักที่มีจำนวนมากที่สุด เป็นค่าอื่น ๆ (ร้อยละ 16.01) รองลงมาคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 13.95) อันดับต่อมาก็คือ การบริหาร และการจัดการ (ร้อยละ 6.31) และกรณีศึกษา (ร้อยละ 5.58)

เมื่อพิจารณาเฉพาะปีที่มีรายงานการวิจัยเผยแพร่และไม่นับรวมค่าอื่น ๆ

พ.ศ. 2544 ค่าหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 8.96) รองลงมาคือ กรณีศึกษา (ร้อยละ 3.08) และ ปัญหาและอุปสรรค (ร้อยละ 2.06)

พ.ศ. 2545 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 4.99) รองลงมาคือ การบริหาร และการจัดการ (ร้อยละ 4.55) บทบาท (ร้อยละ 2.50) ระบบและกระบวนการ (ร้อยละ 2.50)

ตาราง 6 จำนวนและร้อยละคำหลักของงานวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. นโยบายและแผน	2	0.16	5	0.41	9	0.74	14	1.15	11	0.91	41	3.38
2. การพัฒนาอุตสาหกรรม	1	0.08	5	0.41	2	0.16	4	0.33	1	0.08	13	1.07
3. การบริหารและการจัดการ	3	0.25	12	0.99	5	0.74	14	1.15	18	1.48	52	4.28
4. เมืองท่า	0	0.00	2	0.16	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.17
5. การคมนาคมและการขนส่ง	0	0.00	3	0.25	0	0.00	0	0.00	1	0.08	4	0.33
6. โครงการพัฒนา	1	0.08	7	0.58	9	0.74	3	0.25	12	0.99	32	2.64
7. ภาคตะวันออก	2	0.16	0	0.00	2	0.16	3	0.25	1	0.08	8	0.66
8. ผลกระทบ	0	0.00	3	0.25	8	0.66	3	0.25	8	0.66	22	1.81
9. นโยบายสังคม	1	0.08	5	0.41	4	0.33	8	0.66	9	0.74	27	2.22
10. ความขัดแย้ง	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.16	2	0.17
11. การเมืองและการปกครอง	1	0.08	2	0.16	4	0.33	1	0.08	2	0.16	10	0.82
12. การปฏิรูประบบราชการ	0	0.00	0	0.00	3	0.25	0	0.00	6	0.49	9	0.74
13. ชุมชนและสังคม	1	0.08	6	0.49	9	0.74	5	0.41	9	0.74	30	2.47
14. การมีส่วนร่วม	2	0.16	4	0.33	8	0.66	4	0.33	9	0.74	27	2.22

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
15. ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	0.25	3	0.25
16. รัฐธรรมนูญ	2	0.16	1	0.08	2	0.16	3	0.25	1	0.08	9	0.74
17. การปกครองท้องถิ่น	1	0.08	7	0.58	5	0.41	8	0.66	8	0.66	29	2.39
18. ปัญหาและอุปสรรค	1	0.08	11	0.91	11	0.91	6	0.49	17	1.40	46	3.79
19. การปฏิรูปองค์กรเอกชนหรือรัฐวิสาหกิจ	2	0.16	3	0.25	2	0.16	1	0.08	3	0.25	11	0.91
20. การประเมินผล	1	0.08	2	0.16	1	0.08	4	0.33	11	0.91	19	1.57
21. การดำเนินงาน	0	0.00	7	0.58	6	0.49	7	0.58	12	0.99	32	2.64
22. คุณธรรมและจริยธรรม	0	0.00	0	0.00	1	0.08	0	0.00	4	0.33	5	0.41
23. บทบาท	2	0.16	11	0.91	6	0.49	8	0.66	7	0.58	34	2.80
24. การบริหาร	3	0.25	23	1.90	4	0.33	7	0.58	17	1.40	54	4.45
25. ความคิดเห็น	3	0.25	6	0.49	4	0.33	6	0.49	12	0.99	31	2.55
26. สิ่งแวดล้อม	1	0.08	5	0.41	3	0.25	1	0.08	4	0.33	14	1.15
27. ความสัมพันธ์	0	0.00	1	0.08	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.08
28. ความต้องการและความคาดหวัง	0	0.00	3	0.25	1	0.08	1	0.08	4	0.33	9	0.74
29. ความพึงพอใจ	7	0.58	24	1.98	0	0.00	2	0.16	9	0.74	42	3.46
30. ระบบและกระบวนการ	0	0.00	8	0.66	1	0.08	6	0.49	10	0.82	25	2.06

ตาราง 6 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
31. ประสิทธิภาพและประสิทธิผล	0	0.00	3	0.25	1	0.08	0	0.00	6	0.49	10	0.82
32. บัณฑิต	2	0.16	5	0.41	4	0.33	2	0.16	14	1.15	27	0.22
33. พฤติกรรม	1	0.08	3	0.25	1	0.08	2	0.16	3	0.25	10	0.82
34. พัฒนาการ	0	0.00	0	0.00	2	0.16	0	0.00	1	0.08	3	0.25
35. วิสัยทัศน์	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.08	0	0.00	1	0.08
36. กรณีศึกษา	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	0.25	14	1.15	17	1.40
37. ชื่อเฉพาะ (เช่น จังหวัด องค์การ ชุมชน หน่วยงาน)	23	1.90	84	6.92	45	3.71	40	3.30	93	7.66	285	23.48
38. ทักษะหรือทัศนคติ	4	0.33	15	1.24	3	0.25	0	0.00	5	0.41	27	2.22
39. คุณภาพชีวิต	0	0.00	0	0.00	1	0.08	1	0.08	6	0.49	8	0.66
40. การประกันคุณภาพชีวิต	2	0.16	0	0.00	6	0.49	2	0.16	7	0.58	17	1.40
41. ขวัญและกำลังใจ	0	0.00	6	0.49	0	0.00	2	0.16	3	0.25	11	0.91
42. ยาเสพติด	0	0.00	2	0.16	4	0.33	0	0.00	6	0.49	12	0.99
43. ความปลอดภัย	1	0.08	0	0.00	1	0.08	0	0.00	0	0.00	2	0.17
44. อื่นๆ	8	0.66	23	1.90	20	1.65	31	2.55	59	4.86	141	11.61

ตาราง 6 แสดงว่าในภาพรวมคำหลักของงานวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ คือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 23.48) รองลงมาคือ คำอื่น ๆ (ร้อยละ 11.61) ลำดับต่อมาคือ การบริหาร (ร้อยละ 4.45) และการบริหารและการจัดการ (ร้อยละ 4.28)

เมื่อพิจารณารายปีที่รายงานวิจัยเผยแพร่ และไม่นับรวมคำอื่น ๆ

พ.ศ. 2541 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 1.90) รองลงมาคือ ความพึงพอใจ (ร้อยละ 0.58) และทัศนะหรือทัศนคติ (ร้อยละ 0.33)

พ.ศ. 2542 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 6.92) รองลงมาคือ ความพึงพอใจ (ร้อยละ 1.98) และการบริหาร (ร้อยละ 1.90)

พ.ศ. 2543 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 3.71) รองลงมาคือ ปัญหาและอุปสรรค (ร้อยละ 0.91) นโยบายและแผน (ร้อยละ 0.74) และชุมชนและสังคม (ร้อยละ 0.74)

พ.ศ. 2544 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 3.30) รองลงมาคือ นโยบายและแผน (ร้อยละ 1.15) การบริหารการจัดการ (ร้อยละ 1.15) นโยบายสังคม (ร้อยละ 0.66) การปกครองท้องถิ่น (ร้อยละ 0.66) และบทบาท (ร้อยละ 0.66)

พ.ศ. 2545 คำหลักที่มีจำนวนมากที่สุดคือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 7.66) รองลงมาคือ การบริหารและการจัดการ (ร้อยละ 1.48) ปัญหาและอุปสรรค (ร้อยละ 1.40) และการบริหาร (ร้อยละ 1.40)

ตาราง 7 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1.พยากรณ์ทำนายผลที่จะเกิดขึ้น	3	0.51	7	1.18	10	1.69
2.อธิบายสาเหตุและผลที่ตามมา	61	10.30	106	17.91	167	28.21
3.การประเมินผล	13	2.20	13	2.20	27	4.39
4.บรรยายสถานการณ์	105	17.74	196	33.11	302	50.85
5.การพัฒนา	35	5.91	51	8.61	86	14.53
6.อื่นๆ	0	0.00	2	0.34	2	0.34

ตาราง 7 แสดงว่าในภาพรวมวัตถุประสงค์ของการวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป เพื่อบรรยายสถานการณ์ มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 50.85) รองลงมาเพื่ออธิบายสาเหตุและผลที่ตามมา (ร้อยละ 28.21) และการพัฒนา (ร้อยละ 14.53)

เมื่อพิจารณาเป็นรายปีที่รายงานการวิจัยเผยแพร่

พ.ศ. 2543 – 2545 วัตถุประสงค์ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ บรรยายสถานการณ์ (ร้อยละ 17.74 และ 33.11) รองลงมาคือ อธิบายสาเหตุ และผลที่ตามมา (ร้อยละ 10.30 และ 17.91) และการพัฒนา (ร้อยละ 5.91 และ 8.61)

ตาราง 8 จำนวนและร้อยละของวัตถุประสงค์การวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. พยากรณ์ทำนายผลที่เกิดขึ้น	0	0.00	2	0.23	0	0.00	0	0.00	1	0.11	3	0.34
2.อธิบายสาเหตุ/ผลที่ตามมา	12	1.36	52	5.91	27	3.07	24	2.73	82	9.32	197	22.39
3. วิเคราะห์หลักการและแนวคิด	0	0.00	2	0.23	2	0.23	1	0.11	0	0.00	5	0.57
4. การประเมินผล	3	0.34	2	0.23	0	0.00	7	0.80	18	2.05	30	3.41
5. บรรยายสถานการณ์	40	4.55	131	14.89	86	9.77	100	11.36	204	23.18	561	63.75
6. การพัฒนา	7	0.80	20	2.27	15	1.70	18	2.05	23	2.61	83	9.43
7. อื่นๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.11	0	0.00	1	0.11

ตาราง 8 แสดงว่าในภาพรวมวัตถุประสงค์ของการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ เพื่อบรรยายสถานการณ์มากที่สุด (ร้อยละ 63.75) รองลงมาคือ อธิบายสาเหตุและผลที่ตามมา (ร้อยละ 22.39) และการพัฒนา (ร้อยละ 9.43)

เพื่อพิจารณาเป็นรายปีทำงานวิจัยเผยแพร่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 – 2545 พบว่า วัตถุประสงค์ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ บรรยายสภาพการณ์ (ร้อยละ 4.55, 14.89, 9.77, 11.36 และ 23.18) รองลงมาคือ อธิบายสาเหตุและผลที่ตามมา (ร้อยละ 1.36, 5.91, 3.07, 2.73 และ 9.32) และการพัฒนา (ร้อยละ 0.80, 2.27, 1.70, 2.05 และ 2.61)

ตาราง 9 จำนวนและร้อยละของสมมติฐานการวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	น	%	น	%	น	%
1. การเปรียบเทียบตัวแปร	15	8.38	69	38.55	84	46.93
2. หาความสัมพันธ์ของตัวแปร	8	4.47	61	34.08	69	38.55
3. การพยากรณ์	0	0.00	1	0.56	1	0.56
4. การวิเคราะห์เชิงเหตุผล	1	0.56	18	10.06	19	10.61
5. อื่น ๆ	3	1.68	3	1.68	6	3.35

ตาราง 9 แสดงว่าในภาพรวมสมมติฐานการวิจัยสาขาบริหารทั่วไป ที่มีจำนวนมากที่สุดคือ การเปรียบเทียบตัวแปร (ร้อยละ 46.93) รองลงมาคือ การหาความสัมพันธ์ของตัวแปร (ร้อยละ 38.55) และการวิเคราะห์เชิงเหตุผล (ร้อยละ 10.61)

เมื่อพิจารณาตามปีที่เผยแพร่รายงานผลการวิจัย โดยไม่พิจารณาสมมติฐานอื่น ๆ พบว่าพ.ศ. 2544 - 2545 สมมติฐานการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบตัวแปรมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 8.38 และ 38.55) รองลงมาคือ หาความสัมพันธ์ของตัวแปร (ร้อยละ 4.47 และ 34.08) และการวิเคราะห์เชิงเหตุผล (ร้อยละ 0.56 และ 10.06)

ตาราง 10 จำนวนและร้อยละของสมมติฐานการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. การเปรียบเทียบตัวแปร	28	6.41	48	10.98	39	8.92	21	4.81	107	24.49	243	55.61
2. หาความสัมพันธ์ของตัวแปร	11	2.52	23	5.26	10	2.29	10	2.29	97	22.20	151	34.55
3. การพยากรณ์	0	0.00	0	0.00	2	0.46	3	0.69	0	0.00	5	1.14
4. การวิเคราะห์เชิงเหตุผล	0	0.00	3	0.69	0	0.00	4	0.92	12	2.75	19	4.35
5. อื่นๆ	0	0.00	3	0.69	6	1.37	6	1.37	4	0.92	19	4.35

ตาราง 10 แสดงว่าสมมติฐานการวิจัย สาขานโยบายสาธารณะ ในภาพรวมที่มีจำนวนมากที่สุดคือการเปรียบเทียบตัวแปร (ร้อยละ 55.61) รองลงมาคือหาความสัมพันธ์ของตัวแปร (ร้อยละ 34.55) การวิเคราะห์เชิงเหตุผล (ร้อยละ 4.35) และอื่น ๆ (ร้อยละ 4.35)

เมื่อพิจารณาตามปีที่เผยแพร่ รายงานผลการวิจัย โดยไม่พิจารณาสมมติฐานอื่น ๆ พบว่า ตั้งแต่ พ.ศ. 2541 – 2545 สมมติฐานที่มีมากที่สุดคือการเปรียบเทียบตัวแปร (ร้อยละ 6.41, 10.98, 8.92, 4.81 และ 24.49) รองลงมาคือ หาความสัมพันธ์ของตัวแปร (ร้อยละ 2.52, 5.26, 2.29, 2.29 และ 22.20) และการวิเคราะห์เชิงเหตุผล เฉพาะ พ.ศ. 2544 – 2545 (ร้อยละ 0.69, 0.92 และ 2.75)

ตาราง 11 จำนวนและร้อยละของตัวแปรในการวิจัย สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1.ด้านกายภาพ	0	0.00	3	1.15	3	1.15
2.การดำเนินงาน	3	1.15	7	2.68	10	3.83
3.ประสิทธิภาพและคุณภาพ	2	0.77	7	2.68	9	3.45
4.โครงสร้างและระบบงาน	3	1.15	10	3.83	13	4.98
5.การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง	1	0.38	1	0.38	2	0.77
6.ภาพลักษณ์	0	0.00	2	0.77	2	0.77
7.กลุ่มปฐมภูมิ(เช่น ครอบครัว เพื่อน ญาติ พี่น้อง)	0	0.00	2	0.77	2	0.77
8.กลุ่มทุติยภูมิ(เช่น นายจ้าง ลูกจ้าง ลูกค้า)	2	0.77	4	1.53	6	2.30
9.สถานภาพเฉพาะ(เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ)	9	3.45	42	16.09	51	19.54
10.สถานภาพทางสังคม(เช่น อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง)	18	6.90	48	18.39	66	25.29
11.บทบาทบุคคล	0	0.00	2	0.77	2	0.77
12.การกระทำตามบทบาท/ความสามารถ	2	0.77	1	0.38	3	1.15
13.การเรียนรู้/การรับรู้	5	1.92	11	4.21	16	6.13
14.ความสนใจ/ความคาดหวัง	2	0.77	0	0.00	2	0.77
15.ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล	3	1.15	4	1.53	7	2.68
16.บุคลิกภาพ พฤติกรรม การปรับตัว	-	0.00	2	0.77	2	0.77
17.ความเชื่อ ทศนคติ ทศนความเข้าใจ	1	0.38	1	0.38	2	0.77
18.คุณค่า/คุณภาพ	2	0.77	3	1.15	5	1.92
19.กฎหมาย-กฎระเบียบ	0	0.00	2	0.77	2	0.77
20.การส่งเสริม	0	0.00	9	3.45	9	3.45
21.ภาษา	2	0.77	3	1.15	5	1.92
22.ผลของการดำเนินงานตามโครงการ/แผนงาน	1	0.38	2	0.77	3	1.15
23.คุณลักษณะพื้นฐานปัจจัยทั่วไป	1	0.38	3	1.15	4	1.53
24.ปัจจัยภายใน เช่น กระบวนการ แนวคิด ระบบงาน	3	1.15	20	7.66	23	8.81
25.แนวคิดหลักการ	1	0.38	0	0.00	1	0.38
26.สภาพแวดล้อม	0	0.00	4	1.53	4	1.53
27.ปัจจัยภายนอก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง	0	0.00	4	1.53	4	1.53
28.อื่น ๆ เช่น อุปกรณ์ งบประมาณ ความพร้อมผลผลิต	1	0.38	2	0.77	3	1.15

ตาราง 11 แสดงว่าตัวแปรที่มีการกำหนดในการวิจัยสาขาการบริหารทั่วไปในภาพรวมที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 25.29) รองลงมาคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 19.54) และปัจจัยภายใน (ร้อยละ 8.81)

เมื่อพิจารณาเป็นรายปีที่งานวิจัยออกเผยแพร่พบว่า

พ.ศ. 2544 ตัวแปรสถานภาพทางสังคมมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 6.90) รองลงมาคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 3.45) และการเรียนรู้หรือการรับรู้ (ร้อยละ 1.92)

พ.ศ. 2545 ตัวแปรสถานภาพทางสังคมมีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 18.39) รองลงมาคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 16.09) และปัจจัยภายใน (ร้อยละ 7.66)

ตาราง 12 จำนวนและร้อยละของตัวแปรในการวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1.ด้านกายภาพ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	3	1.42	4	1.89
2.การดำเนินงาน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.94	2	0.94
3.ประสิทธิภาพและคุณภาพ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
4.กลุ่มปฐมนุ้มี (เช่น ครอบครัว เพื่อน ญาติ พี่น้อง)	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
5.กลุ่มทุติยภูมิ(เช่น นายจ้าง ลูกจ้าง ลูกค้า)	1	0.47	3	1.42	2	0.94	0	0.00	1	0.47	7	3.30
6.สถานภาพเฉพาะ(เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ)	4	1.89	26	12.26	9	4.25	11	5.19	45	21.23	95	44.81
7.สถานภาพทางสังคม(เช่น อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง)	8	3.77	13	6.13	8	3.77	11	5.19	24	11.32	64	30.19
8.บทบาทบุคคล	1	0.47	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.94	3	1.42
9.การกระทำตามบทบาท/ความสามารถ	0	0.00	2	0.94	0	0.00	0	0.00	1	0.47	3	1.42
10.การเรียนรู้/การรับรู้	0	0.00	0	0.00	1	0.47	0	0.00	1	0.47	2	0.94
11.การทำกิจกรรมอื่นๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
12.ความเชื่อ ทศนคติ ทศนความเข้าใจ	0	0.00	1	0.47	0	0.00	0	0.00	1	0.47	2	0.94
13.คุณค่า/คุณภาพ	0	0.00	1	0.47	0	0.00	0	0.00	1	0.47	2	0.94
14.วิถีประชา เช่น ลักษณะทางครอบครัว ชุมชน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47

ตาราง 12 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
15.กฎหมาย-กฎระเบียบ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
16.การส่งเสริม	0	0.00	1	0.47	0	0.00	0	0.00	1	0.47	2	0.94
17.ภาษา	0	0.00	0	0.00	1	0.47	0	0.00	0	0.00	1	0.47
18.ผลของการดำเนินงานตามโครงการ/ แผนงาน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
19.คุณลักษณะพื้นฐาน/ปัจจัยทั่วไป	1	0.47	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	2	0.94
20.ปัญหา อุปสรรค ผลกระทบ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47
21.ปัจจัยภายใน เช่น กระบวนการ แนวคิด ระบบงาน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	1.89	4	1.89
22.สภาพแวดล้อม	0	0.00	0	0.00	1	0.47	0	0.00	0	0.00	1	0.47
23.ปัจจัยภายนอก เช่น เศรษฐกิจ สังคม การเมือง	0	0.00	1	0.47	1	0.47	0	0.00	5	2.36	7	3.30
24.กระบวนการขัดเกลาทางสังคม	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47	0	0.00	2	0.94
25.อื่นๆ อุปกรณ์ งบประมาณ ความพร้อมผลผลิต	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.47	1	0.47	2	0.94

ตาราง 12 แสดงว่าตัวแปรในการวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ ในภาพรวมที่มีจำนวนมากที่สุด คือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 44.81) รองลงมาคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 30.19) กลุ่มทุติยภูมิ (ร้อยละ 3.30) และปัจจัยภายนอก (ร้อยละ 3.30)

เมื่อพิจารณาตามปีทำงานวิจัยออกเผยแพร่พบว่า

พ.ศ. 2541 ตัวแปรที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 3.77) รองลงมาคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 1.89)

พ.ศ. 2542 ตัวแปรที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 12.26) รองลงมาคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 6.13) และกลุ่มทุติยภูมิ (ร้อยละ 1.42)

พ.ศ. 2543 ตัวแปรที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 4.25) รองลงมาคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 3.77) และกลุ่มทุติยภูมิ (ร้อยละ 0.94)

พ.ศ. 2544 ตัวแปรที่มีจำนวนมากที่สุดมี 2 ตัวแปรคือ สถานภาพเฉพาะ และสถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 5.19) รองลงมาคือ ด้านกายภาพ (ร้อยละ 0.47)

พ.ศ. 2545 ตัวแปรที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สถานภาพเฉพาะ (ร้อยละ 21.23) รองลงมาคือ สถานภาพทางสังคม (ร้อยละ 11.32) และปัจจัยภายนอก (ร้อยละ 2.36)

ตาราง 13 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง												
1.1 1 กลุ่ม	0	0.00	1	0.15	0	0.00	90	13.33	145	21.48	236	34.96
1.2 2 กลุ่ม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	8	1.19	8	1.19
1.3 มากกว่า 2 กลุ่ม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	0.44	6	0.89	9	1.33
1.4 ไม่ระบุจำนวน	27	4.00	105	15.56	65	9.63	73	10.81	152	22.52	422	62.52
2. จำนวนตัวอย่าง												
2.1 ต่ำกว่า 50	0	0.00	1	0.15	0	0.00	12	1.78	30	4.44	43	6.37
2.2 50-149	0	0.00	0	0.00	0	0.00	45	6.67	85	12.59	130	19.26
2.3 150-249	0	0.00	0	0.00	0	0.00	23	3.41	22	3.26	45	6.67
2.4 250-349	0	0.00	0	0.00	0	0.00	11	1.63	13	1.93	24	3.57
2.5 350 ขึ้นไป	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	11	1.63	13	1.93
2.6 ไม่ระบุจำนวน	27	4.00	105	15.56	65	9.63	73	10.82	150	22.22	420	62.22

ตาราง 13 แสดงว่าจำนวนกลุ่มตัวอย่างของสาขาการบริหารทั่วไปที่มีมากที่สุดในภาพรวมมี 1 กลุ่ม (ร้อยละ 34.96) รองลงมาคือ มากกว่า 2 กลุ่ม (ร้อยละ 1.33) และ 2 กลุ่ม (ร้อยละ 11.33)

จำนวนตัวอย่างในภาพรวม มีจำนวน 50 - 149 มีมากที่สุด (ร้อยละ 19.26) รองลงมาคือ 150 - 249 (ร้อยละ 6.67) และต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 6.37)

เมื่อพิจารณาตามปีทำงานวิจัยออกเผยแพร่ พบว่า

พ.ศ. 2542 มีจำนวนกลุ่มตัวอย่างเพียงกลุ่มเดียว (ร้อยละ 15.56) และมีจำนวนตัวอย่างต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 0.15)

พ.ศ. 2544 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดมี 1 กลุ่ม (ร้อยละ 13.33) รองลงมาคือ มากกว่า 2 กลุ่ม (ร้อยละ 0.44) มีจำนวนตัวอย่างมากที่สุด 50 - 149 (ร้อยละ 6.67) รองลงมาคือ 150 - 249 (ร้อยละ 3.41) และต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 1.78)

พ.ศ. 2545 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีจำนวนมากที่สุดมี 1 กลุ่ม (ร้อยละ 21.48) รองลงมาคือ 2 กลุ่ม (ร้อยละ 1.19) และมากกว่า 2 กลุ่ม (ร้อยละ 1.33) มีจำนวนตัวอย่างมากที่สุด 50 - 149 (ร้อยละ 12.59) รองลงมาคือ ต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 4.44) และ 150 - 249 (ร้อยละ 3.26)

ตาราง 14 จำนวนและร้อยละของตัวอย่างในการวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. จำนวนกลุ่มตัวอย่าง												
1.1 1 กลุ่ม	20	2.96	85	12.59	50	7.41	45	6.67	73	10.81	273	40.44
1.2 2 กลุ่ม	4	0.59	15	2.22	10	1.48	15	2.22	40	5.93	84	12.44
1.3 มากกว่า 2 กลุ่ม	3	0.44	4	0.59	5	0.74	12	1.78	32	4.74	56	8.00
1.4 ไม่ระบุจำนวน	0	0.00	1	0.15	0	0.00	1	0.15	5	0.74	7	1.04
2. จำนวนตัวอย่าง												
2.1 ต่ำกว่า 50	10	1.48	45	6.67	20	2.96	22	3.26	27	4.00	124	18.37
2.2 50-149	14	2.07	37	5.48	30	4.44	35	5.19	58	8.59	174	25.78
2.3 150-249	3	0.44	15	2.22	10	1.48	16	2.37	44	6.52	88	13.04
2.4 250-349	0	0.00	5	0.74	3	0.44	0	0.00	15	2.22	23	3.41
2.5 350 ขึ้นไป	0	0.00	3	0.44	2	0.30	0	0.00	4	0.59	9	1.33
2.6 ไม่ระบุจำนวน	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30

ตาราง 14 แสดงว่า จำนวนกลุ่มตัวอย่างของสาขานโยบายสาธารณะที่มีจำนวนมากที่สุดในภาพรวมคือ 1 กลุ่ม (ร้อยละ 40.44) รองลงมาคือ 2 กลุ่ม (ร้อยละ 12.44) และมากกว่า 2 กลุ่ม (ร้อยละ 8.00)

จำนวนตัวอย่างในภาพรวมส่วนใหญ่มีจำนวน 50 – 149 (ร้อยละ 25.78) รองลงมาคือ ต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 18.37) และ 150 – 249 (ร้อยละ 13.04)

เมื่อพิจารณาตามปีที่งานวิจัยออกเผยแพร่ พบว่า

พ.ศ. 2541 – 2545 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่มีมากที่สุดคือ 1 กลุ่ม (ร้อยละ 2.96, 12.59, 7.41, 6.67 และ 10.81) รองลงมาคือ 2 กลุ่ม (ร้อยละ 0.59, 2.22, 1.48, 2.22 และ 5.93) และ มากกว่า 2 กลุ่ม (ร้อยละ 0.44, 0.59, 0.74, 1.78 และ 4.74)

ในด้านจำนวนตัวอย่าง พ.ศ. 2541, 2543 และ 2544 จำนวนตัวอย่าง 50 – 149 มีมากที่สุด (ร้อยละ 2.07, 4.44 และ 5.19) รองลงมาคือ ต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 1.48, 2.96 และ 3.26) และ 150 – 249 (ร้อยละ 0.44, 1.48 และ 2.37) พ.ศ. 2542 จำนวนตัวอย่าง ต่ำกว่า 50 มีมากที่สุด (ร้อยละ 6.67) รองลงมาคือ 50 – 149 (ร้อยละ 5.48) และ 150 – 249 (ร้อยละ 2.22) พ.ศ. 2545 จำนวนตัวอย่างมากที่สุดคือ 50 – 149 (ร้อยละ 8.59) รองลงมาคือ 150 – 249 (ร้อยละ 6.52) และ ต่ำกว่า 50 (ร้อยละ 4.00)

ตอนที่ 2 เนื้อหาของงานวิจัย

ก. สาขาการบริหารทั่วไป

ตาราง 15 จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้

ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก
สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	น	%	น	%	น	%
1. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม ในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15
2. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไข ผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	2	0.30	2	0.30
3. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาค ตะวันออก	0	0.00	3	0.44	3	0.44
4. สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนิน นโยบายสังคมภาคตะวันออก	0	0.00	4	0.59	4	0.59
5. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกัน และแก้ปัญหาสังคม ที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0	0.00	2	0.30	2	0.30
6. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน ในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.65	1	0.15
7. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาค ตะวันออก	1	0.15	3	0.44	4	0.49
8. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15
9. สร้างองค์ความรู้สนับสนุน กระบวนการปฏิรูประบบราชการ ในภาคตะวันออก	0	0.00	3	0.44	3	0.44
10. แสวงหา มาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ ในภาคตะวันออก	0	0.00	2	0.30	2	0.30
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก	-	-	1	0.15	1	0.15

ตาราง 15 (ต่อ)

รายการ	2544		2545		รวม	
	ก	%	ก	%	ก	%
12. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคตะวันออก	-	-	2	0.30	2	0.30
13. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	-	-	1	0.15	1	0.15

ตาราง 15 แสดงว่าในภาพรวมเนื้อหาของงานวิจัยที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขาการบริหารทั่วไปที่มีจำนวนมากที่สุดคือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.59) และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.49) รองลงมาคือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44) และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44)

เมื่อพิจารณาตามปีที่เผยแพร่ผลการวิจัย พบว่า

พ.ศ. 2544 มีเพียงเนื้อหาเดียวคือ การสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.15)

พ.ศ. 2545 เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.59) รองลงมาคือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44) การสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44) การสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44)

ตาราง 16 จำนวนและร้อยละของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้
ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนา
ภาคตะวันออกที่ผ่านมา สาขาวิชาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1.เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า	0	0.00	1	0.15	1	0.15
2.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15
3.แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15

ตาราง 16 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบฐานการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา สาขาการบริหารทั่วไป ในภาพรวมและการเผยแพร่ในปี พ.ศ. 2545 มี 3 เนื้อหา เนื้อหาละ 1 เรื่อง คือ เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า (ร้อยละ 0.15) สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.15) และแสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.15)

ตาราง 17 จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้
ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
ในแถบอินโดจีน สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
1.สร้างองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย	1	0.15	0	0.00	1	0.15

ตาราง 17 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขาบริหารทั่วไป ในภาพรวมและผลการวิจัยที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2544 มีเพียง 1 เนื้อหา และ 1 เรื่องคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย (ร้อยละ 0.15)

ตารางที่ 18 จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้
ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ในด้านอื่น ๆ สาขาการบริหารทั่วไป

รายการ	2544		2545		รวม	
	น	%	น	%	น	%
1. สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคม	2	0.30	3	0.44	5	0.74
2. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม	1	0.15	2	0.30	3	0.44
3. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนการปรับปรุงกฎระเบียบและระบบการบริหาร จัดการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเมืองท่า และการคมนาคม	2	0.30	0	0.00	2	0.30
4. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	1	0.15	14	2.07	15	2.22
5. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	4	0.59	5	0.74	9	1.33
6. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม	2	0.30	5	0.74	7	1.04
7. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม	4	0.59	5	0.74	9	1.33
8. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น	3	0.44	3	0.44	6	0.89
9. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน	0	0.00	1	0.15	1	0.15
10. แสวงหามาตรการในการจัดการความขัดแย้งทางสังคม	0	0.00	1	0.15	1	0.15
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่น	4	0.59	4	0.59	8	1.19
12. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่น	0	0.00	3	0.44	3	0.44
13. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ	9	1.33	5	0.74	14	2.07
14. แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ	9	1.33	11	1.63	20	2.96
15. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับชุมชน	0	0.00	1	0.15	1	0.15

ตาราง 18 (ต่อ)

รายการ	2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%
16. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาประชาสังคม	1	0.15	3	0.44	4	0.59
17. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	5	0.74	5	0.74	10	1.48
18. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	2	0.30	2	0.30	4	0.59
19. อื่นๆ	42	6.22	59	8.74	102	15.11

ตาราง 18 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยในด้านอื่น ๆ สาขาการบริหารทั่วไป ในภาพรวม เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุด คือ อื่น ๆ (ร้อยละ 15.11) รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 2.96) และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ร้อยละ 2.22)

เมื่อพิจารณาตามปีที่รายงานการวิจัยเผยแพร่และไม่พิจารณาเนื้อหาอื่น ๆ พบว่า พ.ศ. 2544 เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 1.33) แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 1.33) รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนกลไก และกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน (ร้อยละ 0.74) แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ร้อยละ 0.59) และสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม (ร้อยละ 0.59)

พ.ศ. 2545 เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ร้อยละ 2.07) รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 1.63)

ข . สาขานโยบายสาธารณะ

ตาราง 19 จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้าน
รัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก
สาขาโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1.สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
2.แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15	0	0.00	0	0.00	2	0.30
3.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	0.44	0	0.00	3	0.44
4.แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15	1	0.15	2	0.30	5	0.74
5.สร้างองค์ความรู้สำหรับ การกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	3	0.44	6	0.89	2	0.30	12	1.78
6.สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก	4	0.59	7	1.04	0	0.00	1	0.15	2	0.30	14	2.07
7.แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	2	0.30	0	0.00	3	0.44	5	0.74
8.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน ในเขตภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	1	0.15	2	0.30	3	0.44	6	0.89

ตาราง 19 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
9.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก	1	0.15	2	0.30	0	0.00	2	0.30	9	1.33	14	2.07
10.สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
11.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	0	0.00	2	0.30	8	1.19	11	1.63
12.แสวงหา มาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	1	0.15	0	0.00	0	0.00	1	0.15
13.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
14.แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคตะวันออก	1	0.15	0	0.00	0	0.00	0	0.00	5	0.74	6	0.89
15.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	2	0.30	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30
16.อื่น ๆ	0	0.00	1	0.15	0	0.00	1	0.15	2	0.30	4	0.59

ตาราง 19 แสดงว่าในภาพรวมเนื้อหาของงานวิจัยที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขานโยบายสาธารณะ เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก (ร้อยละ 2.07) สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 2.07) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก(ร้อยละ1.78) และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก (ร้อยละ 1.63)

เมื่อพิจารณาตามปีที่เผยแพร่ผลงานวิจัย พบว่า

พ.ศ. 2541 มี 4 เนื้อหา เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.59) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป (ร้อยละ 0.30)

พ.ศ. 2542 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก (ร้อยละ 1.04) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.30)

พ.ศ. 2543 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม ในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44) รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.30)

พ.ศ. 2544 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.89) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44)

พ.ศ. 2545 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 1.33) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก (ร้อยละ 1.19) และแสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.74)

ตาราง 20 จำนวนและร้อยละของเนื้อหาตามวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ทาง
ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนา
ภาคตะวันออกที่ผ่านมา สาขาเนโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทาง กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา อุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบททางสังคม ของภาคตะวันออก	1	0.15	1	0.15	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30
2. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจาก การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาค ตะวันออก	0	0.00	3	0.44	2	0.30	2	0.30	0	0.00	7	1.04
3. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบาย ป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	1	0.15	1	0.15	0	0.00	0	0.00	1	0.15	3	0.44
4. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนด นโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
5. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุง กระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาค ตะวันออก	0	0.00	0	0.00	1	0.15	1	0.15	3	0.44	5	0.74
6. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกัน แก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	1	0.15	1	0.15	2	0.30	5	0.74
7. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความ ขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และพัฒนาประชา สังคมในภาคตะวันออก	0	0.00	1	0.15	0	0.00	1	0.15	0	0.00	2	0.30
8. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาประชาสังคม ในภาคตะวันออก	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	2	0.30	2	0.30
9. อื่น ๆ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	4	0.59	4	0.59

ตาราง 20 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมาสายนโยบายสาธารณะในภาพรวม เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 1.04) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.74) แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.74) และอื่นๆ (ร้อยละ 0.59)

เมื่อพิจารณาตามปีที่เผยแพร่ผลการวิจัยพบว่า

พ.ศ. 2541 มีเพียง 2 เนื้อหา เนื้อหาละ 1 เรื่องคือ สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมของภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.15) และแสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.15)

พ.ศ. 2542 – 2544 เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44, 0.30 และ 0.30)

พ.ศ. 2545 เนื้อหาที่มีจำนวนมากที่สุดคือ อื่น ๆ (ร้อยละ 0.59) และสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก (ร้อยละ 0.44)

ตาราง 21 จำนวนและร้อยละของเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้
ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
ในแถบอินโดจีน สาขานโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน	0	0.00	1	0.15	0	0.00	0	0.00	2	0.30	3	0.44

ตาราง 21 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขานโยบายสาธารณะ ในภาพรวม (ร้อยละ 0.44) และผลการวิจัยที่เผยแพร่ในปี พ.ศ. 2542 และ พ.ศ. 2545 มีเพียงเนื้อหาเดียวคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน (ร้อยละ 0.15 และ 0.30)

ตาราง 22 จำนวนร้อยละของงานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง และพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ ด้านอื่น ๆ สาขาเนโยบายสาธารณะ

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1. สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคม	0	0.00	1	0.15	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.15
2. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม	0	0.00	0	0.00	1	0.15	4	0.59	0	0.00	5	0.74
3. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนการปรับปรุงกฎระเบียบและระบบการบริหารจัดการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเมืองท่า	0	0.00	1	0.15	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.15
4. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	0	0.00	1	0.15	1	0.15	1	0.15	0	0.00	3	0.44
5. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	0	0.00	1	0.15	5	0.74	0	0.00	1	0.15	7	1.04
6. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม	5	0.74	13	1.93	14	2.07	21	3.11	15	2.22	68	10.07
7. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม	4	0.59	30	4.44	12	1.78	3	0.44	12	1.78	61	9.04
8. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น	3	0.44	15	2.22	3	0.44	2	0.15	8	1.19	31	4.59
9. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน	0	0.00	0	0.00	2	0.15	0	0.00	1	0.15	3	0.44

ตาราง 22 (ต่อ)

รายการ	2541		2542		2543		2544		2545		รวม	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
10. แสวงหามาตรการในการจัดการความขัดแย้งทางสังคม	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.15	1	0.15
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่น	0	0.00	3	0.44	5	0.74	2	0.30	10	1.48	20	2.96
12. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่น	0	0.00	2	0.15	1	0.15	2	0.30	3	0.44	8	1.19
13. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ	3	0.44	6	0.89	1	0.15	7	1.04	16	2.37	33	4.89
14. แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับกระบวนการปฏิรูประบบราชการ	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	3	0.44	3	0.44
15. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาประชาสังคม	0	0.00	1	0.15	2	0.30	0	0.00	5	0.74	8	1.9
16. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนกลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	1	0.15	3	0.44	1	0.15	0	0	3	0.44	8	1.19
17. เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐไทยในกรอบรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและกระแสโลกาภิวัตน์	0	0.00	0	0.00	1	0.15	1	0.15	0	0.00	2	0.30
18. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	0	0.00	3	0.44	1	0.15	0	0.00	2	0.15	6	0.89
19. อื่น ๆ	1	0.15	3	0.44	2	0.30	7	1.04	12	1.78	25	3.71

ตารางที่ 22 แสดงว่าเนื้อหางานวิจัยในด้านอื่น ๆ สาขา นโยบายสาธารณะในภาพรวม เนื้อหาสร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม มีจำนวนมากที่สุด (ร้อยละ 10.07) รองลงมาคือสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม (ร้อยละ 9.04) และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 4.89)

เมื่อพิจารณาตามปีที่รายงานการวิจัยเผยแพร่ พบว่า

พ.ศ. 2541 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม (ร้อยละ 0.74) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม (ร้อยละ 0.59) และแสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น (ร้อยละ 0.44) และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 0.44)

พ.ศ. 2542 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานนโยบายสังคม (ร้อยละ 4.44) รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น (ร้อยละ 2.22) และสร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม (ร้อยละ 1.93)

พ.ศ. 2543 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม (ร้อยละ 2.07) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม (ร้อยละ 1.78) แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม (ร้อยละ 0.74) และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารท้องถิ่น (ร้อยละ 0.74)

พ.ศ. 2544 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม (ร้อยละ 3.11) รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 1.04) และอื่น ๆ (ร้อยละ 1.04)

พ.ศ. 2545 เนื้อหาที่มีมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ (ร้อยละ 2.37) รองลงมาคือสร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม (ร้อยละ 2.22) และสร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม (ร้อยละ 1.78)

ตอนที่ 3 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2541 – 2545

ตาราง 23 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ในภาพรวม
ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์	สาขาการบริหาร ทั่วไป		สาขานโยบาย สาธารณะ		รวม	
	ความชัน	แนวโน้ม	ความชัน	แนวโน้ม	ความชัน	แนวโน้ม
เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐ ประศาสน-ศาสตร์ในด้านต่าง ๆ ดังนี้						
1. ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืน ของ ภาคตะวันออก	5.30	เพิ่มขึ้น	7.20	เพิ่มขึ้น	6.25	เพิ่มขึ้น
2. การแก้ไขปัญหาและผลกระทบ จากการพัฒนาภาคตะวันออก	0.60	เพิ่มขึ้น	2.20	เพิ่มขึ้น	1.40	เพิ่มขึ้น
3. การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับ ประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโด จีน	0.10	เพิ่มขึ้น	0.30	เพิ่มขึ้น	0.20	เพิ่มขึ้น
4. ด้านอื่น ๆ	35.40	เพิ่มขึ้น	11.70	เพิ่มขึ้น	23.55	เพิ่มขึ้น
รวม	10.35	เพิ่มขึ้น	5.35	เพิ่มขึ้น	7.85	เพิ่มขึ้น

ตาราง 23 แสดงว่าแนวโน้มงานวิจัยของนิสิตในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 7.85 เรื่องต่อปี โดยที่วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ เพิ่มขึ้นมากที่สุด 25.55 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น 6.25 เรื่องต่อปี สำหรับวัตถุประสงค์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุดคือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านแถบอินโดจีนเพิ่มขึ้นเพียง 0.20 เรื่องต่อปี

สาขาบริหารทั่วไปในภาพรวมในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 10.35 เรื่องต่อปี โดยที่
วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 35.40 เรื่องต่อปี รองลงมาคือตอบสนองการ
พัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้น 5.30 เรื่องต่อปี

สาขานโยบายสาธารณะในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจำนวน 5.35 เรื่องต่อปี โดยที่เนื้อหาด้าน
อื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดจำนวน 11.70 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ ตอบสนองการพัฒนาแบบ
ยั่งยืนของภาคตะวันออกเฉียงเหนือเพิ่มขึ้นจำนวน 6.25 เรื่องต่อปี

ตาราง 24 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขาการบริหารทั่วไป

เนื้อหา	ความชัน	แนวโน้ม
1. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น
2. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
3. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0.60	เพิ่มขึ้น
4. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0.80	เพิ่มขึ้น
5. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
6. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน ในเขตภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น
7. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก	0.70	เพิ่มขึ้น
8. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น
9. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	0.60	เพิ่มขึ้น
10. แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น

ตาราง 24 (ต่อ)

เนื้อหา	ความชัน	แนวโน้ม
12. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
13. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	0.20	เพิ่มขึ้น

ตาราง 24 แสดงว่าแนวโน้มเนื้อหาของงานวิจัยเพื่อตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขาวิชาการบริหารงานทั่วไปทุกเนื้อหา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่เพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก จำนวน 0.80 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่น จำนวน 0.70 เรื่องต่อปี สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก จำนวน 0.60 เรื่องต่อปี และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการในภาคตะวันออกจำนวน 0.60 เรื่องต่อปี

ตาราง 25 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออก ที่ผ่านมา สาขาการบริหารทั่วไป

เนื้อหา	ความชัน	แนวโน้ม
1. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐ และเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า	0.20	เพิ่มขึ้น
2. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ในภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น
3. แสวงหาทางออก และมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบ จากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0.20	เพิ่มขึ้น

ตาราง 25 แสดงว่าแนวโน้มเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งแก้ไขปัญหา และผลกระทบจากการพัฒนาภาค ตะวันออกที่ผ่านมา สาขาการบริหารทั่วไป ทั้ง 3 เนื้อหามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย จำนวน 0.20 เรื่องต่อปี

ตาราง 26 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน สาขาการบริหารทั่วไป

เนื้อหา	ความชัน	แนวโน้ม
1. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย	0.10	เพิ่มขึ้น

ตาราง 26 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบ อินโดจีน สาขาการบริหารทั่วไป มีเพียง 1 เนื้อหา และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพียงเล็กน้อย 0.10 เรื่องต่อปี

ตาราง 27 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์ในด้านอื่น ๆ สาขาการบริหารทั่วไป

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
1. สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคม	0.80	เพิ่มขึ้น
2. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรม	0.50	เพิ่มขึ้น
3. เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนการปรับปรุงกฎระเบียบและระบบการบริหาร จัดการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเมืองท่า และการคมนาคม	0.20	เพิ่มขึ้น
4. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	2.90	เพิ่มขึ้น
5. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	1.40	เพิ่มขึ้น
6. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม	1.20	เพิ่มขึ้น
7. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม	1.40	เพิ่มขึ้น
8. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น	0.90	เพิ่มขึ้น
9. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจ เอกชน	0.20	เพิ่มขึ้น
10. แสวงหามาตรการในการจัดการความขัดแย้งทางสังคม	0.20	เพิ่มขึ้น
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่น	1.20	เพิ่มขึ้น
12. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่น	0.60	เพิ่มขึ้น
13. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ	1.90	เพิ่มขึ้น
14. แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ	3.10	เพิ่มขึ้น
15. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับชุมชน	0.20	เพิ่มขึ้น
16. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน	0.70	เพิ่มขึ้น
17. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	1.50	เพิ่มขึ้น
18. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	0.60	เพิ่มขึ้น
19. อื่น ๆ	0.50	เพิ่มขึ้น

ตาราง 27 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยในด้านอื่น ๆ สาขาการบริหารทั่วไปทุกเนื้อหามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ อื่น ๆ จำนวน 15.90 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับ การปฏิรูประบบราชการ เพิ่มขึ้น 3.10 เรื่องต่อปี และสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มขึ้น 2.90 เรื่องต่อปี

ตาราง 28 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์
และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก
สาขาเนโยบายสาธารณะ

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
1. สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา	0.40	เพิ่มขึ้น
2. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก	-0.10	เพิ่มขึ้น
3. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0.30	เพิ่มขึ้น
4. แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
5. สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0.90	เพิ่มขึ้น
6. สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก	-1.00	ลดลง
7. แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0.60	เพิ่มขึ้น
8. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน ในเขตภาคตะวันออก	0.80	เพิ่มขึ้น
9. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก	1.60	เพิ่มขึ้น
10. สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
11. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	1.70	เพิ่มขึ้น
12. แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก	0.00	คงที่
13. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น

ตาราง 28 (ต่อ)

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
14. แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในภาคตะวันออก	0.80	เพิ่มขึ้น
15. สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	-0.40	ลดลง
16. อื่น ๆ	0.40	เพิ่มขึ้น

ตาราง 28 แสดงว่าแนวโน้มเนื้อหาของงานวิจัยที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก สาขานโยบายสาธารณะ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 12 เนื้อหา มีแนวโน้มคงที่ 1 เนื้อหา และมีแนวโน้มลดลง 3 เนื้อหา

เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น 1.70 เรื่องต่อปี รองลงมาคือสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก เพิ่มขึ้น 1.60 เรื่องต่อปี และสร้างองค์ความรู้สำหรับสนับสนุนนโยบายสังคมในภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น 0.90 เรื่องต่อปี

เนื้อหาที่มีแนวโน้มคงที่ คือแสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก

เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลง คือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก ลดลง 1.00 เรื่องต่อปี การสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไปลดลง 0.40 เรื่องต่อปี และแสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก ลดลง 0.10 เรื่องต่อปี

ตาราง 29 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออก ที่ผ่านมา สาขาเนโยบายสาธารณะ

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
1.สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมของภาคตะวันออก	0.30	เพิ่มขึ้น
2.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	-0.10	ลดลง
3.แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก	-0.10	ลดลง
4.สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
5.สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออก	0.70	เพิ่มขึ้น
6.แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
7.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่าง รัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชนในเขตภาคตะวันออก	0.00	คงที่
8.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก	0.40	เพิ่มขึ้น
9.อื่นๆ	0.80	เพิ่มขึ้น

ตาราง 29 แสดงว่าแนวโน้มเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งแก้ไขปัญหาและผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมาสาขาเนโยบายสาธารณะ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 6 เนื้อหามีแนวโน้มคงที่ 1 เนื้อหาและมีแนวโน้มลดลง 2 เนื้อหา

เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดคืออื่น ๆ เพิ่มขึ้น 0.80 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมในภาคตะวันออกเพิ่มขึ้น 0.70 เรื่องต่อปี

เนื้อหาที่มีแนวโน้มคงที่มี 1 เนื้อหา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ,ชุมชน และธุรกิจเอกชนในเขตภาคตะวันออก

เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลงมี 2 เนื้อหา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก ลดลง 0.10 เรื่องต่อปี และแสวงหาทางออกและมาตรการ

นโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออกลดลง 0.10
เรื่องต่อปี

เนื้อหาที่มีแนวโน้มคงที่มี 1 เนื้อหา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้ง
ระหว่าง รัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชนในเขตภาคตะวันออก

เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลงมี 2 เนื้อหา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนา
เศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก ลดลง 0.10 เรื่องต่อปี และแสวงหาทางออกและมาตรการ
นโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก ลดลง 0.10
เรื่องต่อปี

ตาราง 30 แนวโน้มเนื้อหางานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ทางด้านรัฐศาสตร์

และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน
สาขานโยบายสาธารณะ

เนื้อหา	ความชัน	แนวโน้ม
1. สร้างองค์ความรู้สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านแถบอินโดจีน	0.30	เพิ่มขึ้น

ตาราง 30 แสดงว่าแนวโน้มเนื้อหางานวิจัยที่มุ่งความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบ
อินโดจีน สาขานโยบายสาธารณะ มีเพียงเนื้อหาเดียวและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 0.30 เรื่องต่อปี

ตาราง 31 แนวโน้มงานวิจัยตามวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาความรู้ด้วยรัฐศาสตร์และ
รัฐประศาสนศาสตร์ในด้านอื่นๆ สาขาเนโยบายสาธารณะ

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
1.สร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้ในทางกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบทสังคม	-0.10	ลดลง
2.แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมใน	0.40	เพิ่มขึ้น
3.เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนการปรับปรุงกฎระเบียบและระบบการบริหาร จัดการให้สอดคล้องกับกลยุทธ์การบริหารจัดการเมืองท่า	-0.10	ลดลง
4.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	0.00	คงที่
5.แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม	0.10	เพิ่มขึ้น
6.สร้างองค์ความรู้สำหรับการกำหนดนโยบายสังคม	2.80	เพิ่มขึ้น
7.สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม	-1.10	ลดลง
8.แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้น	-0.30	ลดลง
9.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชน	0.20	เพิ่มขึ้น
10.แสวงหามาตรการในการจัดการความขัดแย้งทางสังคม	0.20	เพิ่มขึ้น
11.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่น	1.90	เพิ่มขึ้น
12.สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมืองการปกครองท้องถิ่น	0.60	เพิ่มขึ้น
13.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ	2.70	เพิ่มขึ้น
14.แสวงหา มาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ	0.60	เพิ่มขึ้น
15.สร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้างเสริมความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาประชาสังคม	0.90	เพิ่มขึ้น
16.แสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุน กลไกและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน	0.10	เพิ่มขึ้น
17.เสริมสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐไทยในกรอบรัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูปการเมืองและกระแสโลกาภิวัตน์	0.10	เพิ่มขึ้น

ตาราง 31 (ต่อ)

เนื้อหา	ความ ชั้น	แนวโน้ม
18.สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป	0.10	เพิ่มขึ้น
19.อื่น ๆ	2.60	เพิ่มขึ้น

ตาราง 31 พบว่าเนื้อหางานวิจัยในด้านอื่นๆ สาขานโยบายสาธารณะมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 14 เนื้อหา มีแนวโน้มคงที่ 1 เนื้อหาและมีแนวโน้มลดลง 4 เนื้อหา

เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม เพิ่มขึ้น 2.80 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการเพิ่มขึ้น 2.70 เรื่องต่อปี และอื่นๆ เพิ่มขึ้น 2.60 เรื่องต่อปี

เนื้อหาที่มีแนวโน้มคงที่คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลงมากที่สุดคือ สร้างองค์ความรู้ปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคม ลดลง 1.10 เรื่องต่อปี รองลงมาคือ แสวงหามาตรการนโยบายในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคมที่เกิดขึ้นลดลง 0.30 เรื่องต่อปี

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิเคราะห์เนื้อหาทางวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2540 - 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาและศึกษาแนวโน้มของเนื้อหาทางวิจัยของนิสิตที่ทำการวิจัยสำเร็จและพิมพ์เผยแพร่ในปี พ.ศ.2541 - 2545

ประชากรในการวิจัย คือเอกสารรายงานการวิจัยที่เป็นงานนิพนธ์ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต ที่มีการเผยแพร่ระหว่างวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2541 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2545 จำนวนรวมทั้งสิ้น 675 เรื่อง คณะผู้วิจัยทำการวิเคราะห์เนื้อหาทุกเรื่อง เพื่อหาข้อสรุปในภาพรวม

การวิเคราะห์เนื้อหาพิจารณาจากการสื่อความหมายของเนื้อหา และการใช้เหตุผลเพื่อจัดเนื้อหาเข้ากลุ่ม ซึ่งได้กำหนดขอบเขตของเนื้อหาตามแนวทางของวัตถุประสงค์จากแผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544 - 2548 ของวิทยาลัยบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา โดยจัดทำผลสรุปเชิงปริมาณ และวิเคราะห์แนวโน้มของแต่ละเนื้อหา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา คือ ความถี่ ร้อยละ และหาค่าความชัน (Slope) ของสมการเส้นตรงจากผลการวิเคราะห์การถดถอย (Regression analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ผลการวิเคราะห์เนื้อหาในภาพรวม

งานวิจัยที่นำมาวิเคราะห์เนื้อหาส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ เป็นงานวิจัยสาขาานโยบายสาธารณะ (ร้อยละ 62.37) ประเภทงานวิจัยเชิงปริมาณ (ร้อยละ 66.81) มีจำนวนหน้ารวม 50-100 หน้า (ร้อยละ 66.69) มีบทคัดย่อภาษาไทย 1 หน้า (ร้อยละ 84.44) ไม่มีบทคัดย่อภาษาอังกฤษ (ร้อยละ 96.89) เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (ร้อยละ 69.78) เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (ร้อยละ 46.19) ไม่ระบุวิธีการหาคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (ร้อยละ 95.85) สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลคือ ความถี่และร้อยละ (ร้อยละ 27.88) ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (ร้อยละ 25.76)

คำหลักที่ใช้ของสาขาการบริหารทั่วไป คือ คำอื่น ๆ (หรือคำทั่ว ๆ ไป) (ร้อยละ 16.01) ส่วนสาขา นโยบายสาธารณะ คำหลัก คือ ชื่อเฉพาะ (ร้อยละ 23.48)

ทั้งสาขาวิชาการบริหารทั่วไปและนโยบายสาธารณะมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อบรรยายสถานการณ์ (ร้อยละ 50.85 และ 63.75) ลักษณะสมมติฐานเป็นการเปรียบเทียบตัวแปร (ร้อยละ 46.93 และ 55.61) ตัวแปรในสาขาการบริหารทั่วไปเป็นสถานภาพทางสังคม เช่น อาชีพ รายได้ ตำแหน่ง (ร้อยละ 25.29) ส่วนสาขา นโยบายสาธารณะเป็นสถานภาพเฉพาะบุคคล เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ (ร้อยละ 44.81) จำนวนตัวอย่างที่ใช้ศึกษาของสาขาการบริหารทั่วไปไม่ระบุจำนวน (ร้อยละ 62.22) ส่วนสาขา นโยบายสาธารณะมีจำนวน 50-149 คน (ร้อยละ 25.78)

2. เนื้อหางานวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป

2.1 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก มีจำนวน 13 เนื้อหา เนื้อหาที่มีความถี่มากที่สุดมี 2 เนื้อหา เนื้อหาละ 4 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานนโยบายสังคมภาคตะวันออก และสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก

2.2 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา มี 3 เนื้อหา เนื้อหาละ 1 เรื่อง คือ เสริมสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายการสร้างร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก

2.3 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน มี 1 เนื้อหา จำนวน 1 เรื่อง คือ สร้างและพัฒนาองค์ความรู้สำหรับการพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย

2.4 วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีจำนวน 20 เนื้อหา โดยมีเนื้อหาอื่น ๆ 102 เรื่อง

3. เนื้อหางานวิจัยสาขา นโยบายสาธารณะ

3.1 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก มีจำนวน 16 เนื้อหา เนื้อหาที่มีความถี่มากที่สุด 2 เนื้อหา เนื้อหาละ 14 เรื่อง คือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงกระบวนการดำเนินงานนโยบายสังคมภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก

3.2 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา มี 10 เนื้อหา เนื้อหาที่มีมากที่สุด 7 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก

3.3 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีนมี 1 เนื้อหา จำนวน 3 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน

3.4 วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีจำนวน 19 เนื้อหา เนื้อหาที่มีมากที่สุด 68 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม

4. แนวโน้มของเนื้อหางานวิจัยของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต พ.ศ. 2541 – 2545

4.1 แนวโน้มของเนื้อหางานวิจัยในภาพรวมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 7.85 เรื่องต่อปี สาขาการบริหารทั่วไปมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 10.35 เรื่องต่อปี สูงกว่าสาขานโยบายสาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้น 5.35 เรื่องต่อปี วัตถุประสงค์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน เพิ่มขึ้น 0.20 เรื่องต่อปี

4.2 สาขาการบริหารทั่วไป

ด้านวัตถุประสงค์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกวัตถุประสงค์ คือ วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด 35.40 เรื่องต่อปี รองลงมา คือ ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 5.30 เรื่องต่อปี วัตถุประสงค์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน เพิ่มขึ้น 0.10 เรื่องต่อปี

ด้านเนื้อหา พบว่าเนื้อหางานวิจัยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกเนื้อหา ระหว่าง 0.10 – 3.10 เรื่องต่อปี เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 3.10 เรื่องต่อปี รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มขึ้น 2.90 เรื่องต่อปี เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย เพิ่มขึ้น 0.10 เรื่องต่อปี

4.3 สาขานโยบายสาธารณะ

ด้านวัตถุประสงค์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกวัตถุประสงค์ คือ วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด 23.55 เรื่องต่อปี รองลงมา คือ ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาค

ตะวันออกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 6.25 เรื่องต่อปี วัตถุประสงค์ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน เพิ่มขึ้น 0.20 เรื่องต่อปี

ด้านเนื้อหา พบว่าเนื้อหางานวิจัยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 34 เนื้อหา ระหว่าง 0.10 – 2.80 เรื่องต่อปี ลดลง 8 เนื้อหา และคงที่ 3 เนื้อหา เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น 2.80 เรื่องต่อปี รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ เพิ่มขึ้น 2.70 เรื่องต่อปี เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลงมากที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก ลดลง 1.00 เรื่องต่อปี รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป ลดลง 0.40 เรื่องต่อปี

อภิปรายผลการวิจัย

การอภิปรายผลการวิจัยจะอภิปรายเฉพาะส่วนที่เป็นสาระสำคัญของการวิเคราะห์เนื้อหา ดังนี้

1. เนื้อหางานวิจัยสาขาการบริหารทั่วไป

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก เนื้อหาที่มีความถี่มากที่สุดคือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงและการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่อยู่ในสาขาบริหารทั่วไป ส่วนใหญ่จะทำงานอยู่ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการนโยบายสังคมและการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก ซึ่งพิจารณาได้จากสถิติอาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540-2544 (นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 13) ดังนั้นจึงมีโอกาสสูงที่นิสิตจะเลือกทำวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของตน เนื่องจากเป็นสิ่งที่ตนสนใจและสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้สะดวก และงานส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับการให้บริการแก่ประชาชน สอดคล้องกับความเห็นของ ศุภชัย ยาวะประภาส (2544) ที่กล่าวว่า รัฐประศาสนศาสตร์เป็นสาขาวิชาเกี่ยวกับกิจกรรมบริหารสาธารณะซึ่งรวมทั้งการบริการองค์การภาครัฐทั้งหมด ดังนั้นจึงเปิดโอกาสให้ผู้ทำวิจัยสามารถเลือกศึกษาเรื่องที่ต้องการศึกษาได้ ทำให้มีโอกาสสูงที่นักวิจัยจะเลือกศึกษาเฉพาะประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการและรัฐวิสาหกิจที่ตนสนใจ นอกจากนี้สภาพแวดล้อมภายนอกยังมีผลต่อการเลือกเรื่องที่จะทำการศึกษาของนิสิตด้วยเช่นกัน ทั้งนี้เนื่องจากภาคตะวันออกเป็นพื้นที่เป้าหมายในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ ตามนโยบายการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544

เป็นต้นมา (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544) ทำให้หน่วยงานภาครัฐและเอกชนต้องปรับเปลี่ยนวิธีการและรูปแบบการบริหารงานให้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมที่เกิดขึ้น ดังนั้นนิสิตที่ทำงานอยู่ในองค์กรดังกล่าว จึงมุ่งความสนใจไปที่การทำวิจัยเพื่อแสวงหาองค์ความรู้ต่าง ๆ สำหรับนำมาปรับปรุงและสนับสนุนการบริหารงานขององค์กรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา 3 เนื้อหา คือ การสร้างองค์ความรู้ที่สนับสนุนนโยบายการสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐกับเอกชนในการบริหารการจัดการเมืองท่า สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก แสวงหาทางออกและมาตรการนโยบายป้องกันและแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก ซึ่งเนื้อหาดังกล่าวสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 กลุ่ม คือ ความร่วมมือระหว่างรัฐและเอกชนในการบริหารจัดการเมืองท่า ทั้งนี้เป็นเพราะว่าภาคตะวันออกเป็นภาคที่เป็นเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจ รัฐได้กำหนดพื้นที่เป็นเขตพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544) การบริหารเมืองท่าจึงเป็นประเด็นสำคัญประการหนึ่งของแผนการพัฒนาดังกล่าว ดังนั้นหน่วยงานภาครัฐจึงจำเป็นต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายในการดำเนินการดังกล่าว โดยเฉพาะความร่วมมือของภาคเอกชนไม่ว่าจะเป็นเรื่องการลงทุนหรือการบริหารจัดการทั่วไป ทั้งนี้เพื่อมุ่งตอบสนองความต้องการลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถลดต้นทุนการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมและสังคมที่เกิดขึ้น (แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544-2548, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 22) กลุ่มที่สองเกี่ยวข้องกับผลกระทบของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก เพราะการพัฒนาดังกล่าวทำให้เกิดวิถีชีวิตของคนในภูมิภาคนี้ เปลี่ยนแปลงไปจากวิถีชีวิตแบบดั้งเดิมที่คนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม กลายเป็นแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและการบริการ ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดปัญหาสังคมขึ้นมาหลายประการ ปัญหาสังคมเหล่านี้หากปล่อยทิ้งไว้เรื้อรังนอกจากจะกัดกร่อนคุณภาพชีวิตของคนผู้ประสบปัญหาแล้ว ยังอาจส่งผลเสียต่อการพัฒนาเศรษฐกิจด้วย (แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544 – 2548, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 24) ดังนั้นหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนจึงให้ความสำคัญกับการป้องกัน และการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีนมี 1 เนื้อหา คือ สร้างและพัฒนาองค์ความรู้

สำหรับการพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย และมีจำนวนผู้ทำการวิจัยเพียง 1 เรื่อง ทั้งนี้เนื่องจากประเด็นดังกล่าวเป็นเรื่องใหญ่ในระดับนโยบาย ผู้ทำวิจัยต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้หรือทำงานเกี่ยวข้องโดยตรง ถ้าเป็นนิสิตทั่วไปอาจไม่สามารถทำได้เพราะข้อจำกัดในด้านเวลาและการเข้าถึงแหล่งข้อมูล ดังความเห็นของ เทียนฉาย กิระนันท์ (2539) ที่กล่าวว่า ผู้วิจัยควรมีความรู้ทางทฤษฎี หลักการและแนวความคิดในหัวข้อหรือประเด็นของการวิจัยอย่างลึกซึ้งพอสมควร รวมถึงความถนัดหรือความชอบในหัวข้อเรื่องนั้น ๆ ซึ่งจะเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะให้งานวิจัยนั้น ๆ บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยเฉพาะนักวิจัยหน้าใหม่ และผู้วิจัยที่มีข้อจำกัดเรื่องเวลาและทุนการวิจัย

วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนเนื้อหาและเนื้อเรื่อง/หัวข้อที่ทำการวิจัยมากที่สุด ทั้งนี้อาจมีหลายเหตุผล เช่น ความสนใจส่วนตัวของผู้ที่ทำการวิจัย ดังความเห็นของศุภชัย ยาวะประภาษ (2544) ที่กล่าวว่า ความสนใจส่วนตัวของผู้วิจัย ประสบการณ์ทำงานหรือประสบการณ์จากสิ่งทีพบเห็นในชีวิตประจำวัน ความอยากรู้อยากเห็น รวมถึงการสังเกตปรากฏการณ์ต่าง ๆ ทีพบเห็นเป็นประจำ เหล่านี้เมื่อนำมาผนวกกันอาจนำมาซึ่งคำถามที่ท้าทายให้แสวงหาคำตอบ และวิธีการได้มาซึ่งคำตอบที่ดีที่สุดคือการวิจัยนั่นเอง ดังนั้นจากการที่ผู้ที่เข้ามาเรียนในสาขาวิชานี้มาจากหลากหลายสาขาวิชาชีพและจากหลากหลายหน่วยงาน จึงเป็นไปได้ที่ความสนใจในการทำวิจัยจะขึ้นอยู่กับลักษณะงาน หน่วยงาน และปัญหาที่พบจากการปฏิบัติงานของแต่ละคนที่จะแตกต่างกันออกไป

2. เนื้อหางานวิจัยสาขานโยบายสาธารณะ

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก มีจำนวน 17 เนื้อหา เนื้อหาที่มีความถี่มากที่สุด 2 เนื้อหา เนื้อหาละ 14 เรื่อง คือ การสร้างองค์ความรู้สำหรับการปรับปรุงและการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก ซึ่งมีลักษณะเช่นเดียวกับสาขาการบริหารทั่วไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกลุ่มผู้เรียนทั้งสองกลุ่มมีพื้นฐานการปฏิบัติงานมาจากหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินนโยบายสังคมและการบริหารงานท้องถิ่นในภาคตะวันออก เช่นเดียวกัน (อาชีวะของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 - 2544, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 13) ทำให้ความสนใจ และแนวคิดในการวิจัยจึงมีลักษณะคล้ายคลึงกัน

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาคตะวันออก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตสาขานโยบายสาธารณะส่วนหนึ่งต้องทำงานเกี่ยวข้องในหน่วยงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภาค

ตะวันออก และได้มองเห็นผลกระทบในเชิงลบที่ก่อให้เกิดผลเสียต่อชีวิตคนและชุมชนในภาคตะวันออก ซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากนโยบายการพัฒนาดังกล่าว (แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544 – 2548, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 24 - 25) จึงต้องการศึกษาคำตอบหรือแนวทางที่เหมาะสมจากผลการวิจัย เพื่อนำมาใช้ในการแก้ปัญหาดังกล่าว

วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีนมี 1 เนื้อหา จำนวน 3 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านแถบอินโดจีน จะเห็นได้ว่าเนื้อหาดังกล่าวมีผู้ทำการวิจัยจำนวนน้อย ทั้งนี้อาจเนื่องจากนิสิตที่ทำงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับประเด็นดังกล่าวมีจำนวนน้อย กลุ่มตัวอย่างที่สามารถให้ข้อมูลในการวิจัยมีจำนวนจำกัด และความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านแถบอินโดจีนที่จะสนับสนุนกรอบแนวคิดและการดำเนินการทำวิจัยก็มีจำนวนน้อยเช่นเดียวกัน สอดคล้องกับแนวความคิดของเทียนฉาย กิระนันท์ (2539) ที่กล่าวว่า ปัญหาที่นักวิจัยมักจะประสบในการกำหนดปัญหาการวิจัยอย่างหนึ่งก็คือ นักวิจัยมักจะขาดความรู้ทางทฤษฎีหรือทางวิชาการของเรื่องที่ตนกำลังสนใจอยู่ (Theoretical reference) ทำให้นักวิจัยจำเป็นต้องใช้เวลาค้นคว้าหาความรู้ทางทฤษฎีและวิชาการในเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติม และปัญหาอีกอย่างหนึ่งคือ การขาดความรู้เกี่ยวกับข้อเท็จจริงของเรื่องที่จะวิจัย (Empirical reference) ทำให้นักวิจัยจะต้องค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติม ดังนั้นจำนวนวรรณกรรมที่สนับสนุนกรอบแนวความคิด และจำนวนแหล่งข้อมูลที่สามารถเข้าถึงได้ในกาวิจัย จึงเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งในการตัดสินใจเลือกหัวเรื่องหรือการกำหนดปัญหาในการวิจัยของนิสิต

วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีจำนวนเนื้อหา 20 เนื้อหา เนื้อหาที่มีมากที่สุด 68 เรื่อง คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตสาขานโยบายสาธารณะส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในหน่วยงานด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมหรืองานด้านการบริการสาธารณะ (อาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 13) จึงจำเป็นต้องเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายทางสังคมด้านต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาการทางเศรษฐกิจ สังคม และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ของประเทศ จึงอาจส่งผลให้นิสิตในกลุ่มดังกล่าวนี้เลือกทำการวิจัยในประเด็นที่ตนได้เข้าไปมีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อที่จะแสวงหาคำตอบจากการวิจัยและนำไปใช้ในการกำหนดนโยบายทางด้านสังคม ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น

3. แนวโน้มของเนื้อหางานวิจัย

3.1 สาขาการบริหารทั่วไป

ด้านวัตถุประสงค์ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกวัตถุประสงค์ โดยที่วัตถุประสงค์ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด รองลงมา คือ ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัตถุประสงค์อื่น ๆ ทั่วไปเป็นวัตถุประสงค์ที่มีความยืดหยุ่นสูง นิสิตมีอิสระที่จะทำการวิจัยได้ในหัวข้อที่แต่ละคนสนใจ ส่วนการตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออกมีแนวโน้มการทำวิจัยสูงขึ้น เนื่องจากภาคตะวันออกเป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2544) แนวคิดและแนวทางการพัฒนาแบบยั่งยืนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะทำให้สังคมในภาคตะวันออกมีความเข้มแข็ง ซึ่งจะส่งผลให้นโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมีความเข้มแข็งตามไปด้วย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2546)

ด้านเนื้อหา พบว่าเนื้อหางานวิจัยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกเนื้อหา เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ แสวงหามาตรการนโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการปฏิรูประบบราชการเป็นนโยบายที่รัฐบาลดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 (แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ พ.ศ. 2544 – 2548, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 28 - 30) ซึ่งนับตั้งแต่ช่วงเวลาดังกล่าวมาจนถึงปัจจุบันเป็นระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควร ทำให้มองเห็นจุดอ่อนจุดแข็งต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องมีการพัฒนาหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้เพราะการพัฒนาทางสังคมย่อมก็ให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านต่าง ๆ ตามมา ดังนั้นการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับผลกระทบจากการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องดำเนินการเพื่อป้องกัน แก้ไข และพัฒนาผลกระทบต่างๆ ให้เป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นน้อยที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาอินโดจีนศึกษาในประเทศไทย ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะเนื้อหามีความเฉพาะเจาะจงมากและผู้ที่สามารถทำการวิจัยในเรื่องดังกล่าวจะต้องมีหน้าที่เกี่ยวข้องหรือมีความสนใจอย่างจริงจัง

3.2 สาขานโยบายสาธารณะ

ด้านวัตถุประสงค์ พบว่า มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกวัตถุประสงค์ โดยที่ด้านอื่น ๆ มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนิสิตที่เข้ามาศึกษาในสาขาวิชานี้มีความหลากหลายและมีความสนใจแตกต่างกันตามประสบการณ์ของแต่ละคน รองลงมา คือ ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก ซึ่งแนวโน้มดังกล่าวมีลักษณะเช่นเดียวกับงานวิจัยของนิสิตสาขาการบริหารทั่วไป ทั้งนี้

อาจเป็นเพราะนิสิตในสองสาขานี้มีสภาพภูมิหลังพื้นฐานบางด้านคล้ายคลึงกัน อาทิ อาชีพ จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของสถานที่ทำงาน จังหวัดที่เป็นที่ตั้งของที่พักอาศัย เป็นต้น (อาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 13) ซึ่งจากสภาพภูมิหลังที่คล้ายคลึงกันของนิสิตทั้งสองสาขา ทำให้แนวคิดและความสนใจในการทำวิจัยมีความใกล้เคียงกัน

ด้านเนื้อหา พบว่า เนื้อหางานวิจัยที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมี 34 เนื้อหา เนื้อหาที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมากที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคม รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้สนับสนุนกระบวนการปฏิรูประบบราชการ ทั้งนี้อาจเนื่องจากนิสิตในสาขานโยบายสาธารณะต้องปฏิบัติงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับชุมชนและสังคมเป็นส่วนใหญ่ (อาชีพของนิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 – 2544, นำเสนอไว้ในบทที่ 2 หน้า 13) ทำให้มองเห็นสภาพปัญหาของสังคมและระบบราชการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการประชาชน รวมทั้งการประสานงานกับนักการเมืองท้องถิ่นเป็นประจำ จึงเห็นความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องปรับปรุงนโยบายสังคมและระบบราชการส่วนท้องถิ่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน และสนับสนุนการปกครองในระบอบประชาธิปไตยไปพร้อม ๆ กัน เนื้อหาที่มีแนวโน้มลดลงมากที่สุด คือ สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการดำเนินนโยบายสังคมภาคตะวันออก รองลงมา คือ สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการทำวิจัยในหัวข้อด้านนโยบายสังคมเป็นเรื่องที่มีขอบเขตกว้างขวางมาก ใช้เวลาเก็บรวบรวมข้อมูลนาน ซึ่งไม่เหมาะสมกับการทำวิจัยที่มีเงื่อนไขด้านเวลาและของเขตเนื้อหาที่เป็นข้อจำกัดในการเข้าถึงแหล่งข้อมูล (เทียนฉาย กิระนันท์, 2539) ดังนั้นจึงอาจทำให้นิสิตที่จะทำการวิจัยหลักเลี้ยงประเด็นของงานวิจัยที่ต้องใช้เวลาการศึกษายาวนานดังกล่าว

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 สาขาการบริหารทั่วไป พบว่ามีเนื้อหาที่มีนิสิตทำการวิจัยน้อย จึงควรสนับสนุนให้นิสิตทำการวิจัยเพิ่มขึ้นในประเด็นต่อไปนี้

1.1.1 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนาแบบยั่งยืนของภาคตะวันออก มีเนื้อหาที่ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยมากขึ้น เช่น การแสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้

เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน และธุรกิจเอกชนในภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออกและการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป

1.1.2 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา มีเพียง 3 เนื้อหา และมีเพียง 3 เรื่อง ซึ่งนับว่าน้อยมาก เพราะการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมก่อให้เกิดผลกระทบด้านต่าง ๆ จำนวนมาก จำเป็นต้องมีการสร้างองค์ความรู้ทางด้านนี้เพิ่มขึ้น

1.1.3 เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีนมี 1 เนื้อหา จำนวน 1 เรื่อง ซึ่งนับว่าน้อยมากทั้ง ๆ ที่ประเทศไทยกำลังจะก้าวเป็นผู้นำในเวทีการค้าและเศรษฐกิจในภูมิภาคนี้แต่การสร้างองค์ความรู้ทางด้านนี้กลับมีน้อยมาก จำเป็นต้องมีการสร้างองค์ความรู้ทางด้านนี้เพิ่มขึ้นเช่นกัน

1.2 สาขานโยบายสาธารณะ พบว่ามีเนื้อหาที่มีนิติตทำการวิจัยน้อย จึงควรสนับสนุนให้นิสิตทำการวิจัยเพิ่มขึ้นในประเด็นต่อไปนี้

1.2.1 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่ตอบสนองการพัฒนา แบบยั่งยืนของภาคตะวันออก ซึ่งมีเนื้อหาที่ควรส่งเสริมให้มีการทำวิจัยมากขึ้น เช่น แสวงหามาตรการ นโยบายเกี่ยวกับการปฏิรูประบบราชการในภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้กำหนดนโยบายและแผนการพัฒนา การแสวงหามาตรการนโยบายสนับสนุนการพัฒนาอุตสาหกรรมในภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้สำหรับพัฒนาวิชาการด้านการเมือง การปกครองท้องถิ่นสำหรับภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้สนับสนุนความเข้มแข็งของชุมชน และการพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทสังคมไทยอันจะนำไปสู่การแสวงหาแนวทางการพัฒนาการเมืองที่เหมาะสมต่อสังคมไทยต่อไป

1.2.2 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่งแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกที่ผ่านมา มีเนื้อหาที่มีนิติตทำการวิจัยน้อยแต่มีความสำคัญ เช่น การสร้างองค์ความรู้ที่จะนำมาใช้กำหนดนโยบายและแผนพัฒนาอุตสาหกรรมที่สอดคล้องกับบริบททางสังคมของภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้สำหรับกำหนดนโยบายสังคมในภาคตะวันออก การสร้างองค์ความรู้สำหรับการจัดการความขัดแย้งระหว่างรัฐ ชุมชน

และธุรกิจเอกชนในภาคตะวันออก และการสร้างองค์ความรู้สนับสนุนการสร้าง ความเข้มแข็งของชุมชน และพัฒนาประชาสังคมในภาคตะวันออก

1.2.3 วัตถุประสงค์เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ที่มุ่ง สร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน มีเพียง 1 เนื้อหา คือ สร้างองค์ความรู้ สนับสนุนความสัมพันธ์อันดีระหว่างไทยกับประเทศเพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน จึงควรทำการวิจัยในแง่มุม ต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น ผลกระทบทางเศรษฐกิจและสังคม ปัญหาแรงงานออกกฎหมาย ปัญหาความมั่นคง เป็นต้น

1.3 แนวโน้มงานวิจัยที่มีปริมาณลดลง ควรพิจารณาว่าจะส่งเสริมให้มีการวิจัยเพิ่มขึ้น

1.3.1 สาขาการบริหารทั่วไป ควรพิจารณาในเนื้อหาที่มีความสำคัญต่อการพัฒนา ภาคตะวันออก เช่น การบริหารเมืองท่าอุตสาหกรรมและการคมนาคมขนส่งของโครงการพัฒนาชายฝั่ง ทะเลภาคตะวันออก การปฏิรูประบบราชการในพื้นที่ภาคตะวันออก ประเทศไทย รัฐธรรมนูญฉบับปฏิรูป การเมือง และองค์ความรู้รัฐศาสตร์ไทยในกระแสโลกาวัตวิตร และการสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศ เพื่อนบ้านในแถบอินโดจีน

1.3.2 สาขานโยบายสาธารณะ ควรพิจารณาในเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับสังคมในภาค ตะวันออก เช่น สร้างองค์ความรู้สำหรับปรับปรุงกระบวนการนโยบายสังคมภาคตะวันออก นโยบายและ การจัดการผลกระทบจากการพัฒนาในภาคตะวันออก สร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับรัฐศาสตร์ในบริบทของ สังคมไทย และองค์ความรู้รัฐศาสตร์ไทยในกระแสโลกาวัตวิตร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการสังเคราะห์ผลการวิจัยเพื่อหาข้อสรุปรวมของเนื้อหางานวิจัยแต่ละด้านเพื่อ ประโยชน์ในการพิจารณานำผลการวิจัยไปใช้งานจริงต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาเชิงลึกถึงสภาพ องค์ประกอบ และปัญหาของการทำวิจัยในเนื้อหาที่มี การทำวิจัยน้อย เพื่อนำมาปรับปรุงกระบวนการ และให้การส่งเสริมการวิจัยลักษณะดังกล่าวให้เพิ่ม มาก ขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2544). รายงานความก้าวหน้าและ
แนวทางการพัฒนาพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลตะวันออก. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

_____. (2546). กรอบแนวคิดการพัฒนาที่ยั่งยืน. กรุงเทพฯ : สำนักงาน
คณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.

เทียนฉาย กีระนันท์. (2539). สังคมศาสตร์วิจัย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

ประภาวดี สืบสนธิ์. (2530). การวิจัยทางบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรรคดี ผ่องแผ้ว. (2545). ศาสตร์แห่งการวิจัย:ทางการเมืองและสังคม. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยบูรพา. (ม.ป.ป. ก). แผนแม่บทการวิจัยทางรัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์
พ.ศ. 2544-2548. ชลบุรี : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ

_____. (ม.ป.ป. ข). งานวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. ชลบุรี :
วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ.

_____. (ม.ป.ป. ค). หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบาย
สาธารณะ สาขาวิชาการบริหารทั่วไป. ชลบุรี : วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ.

_____. (ม.ป.ป. ง). รายงานประจำปี 2544-2545. ชลบุรี : วิทยาลัยการบริหาร
รัฐกิจ.

ศุภชัย ยาวะประภาษ. (2544). การวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์
แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุภาวงศ์ จันทวานิช. (2540). วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ. พิมพ์ครั้งที่ 7 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่ง
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Goodwin, C. James. (1995). *Research in psychology : methods and design*.
New York : John Wiley & Sons, Inc.

Heiman, Gary W. (1995). *Research methods in psychology*. Boston, MA :
Houghton Mifflin Company.

Holsti, Ole R. (1969). *Content analysis for the social sciences and humanities*.

Philippines : Addison-Wesley.

Krippendorff, Klaus. (1980). *Content analysis : an introduction to its methodology*.

Beverly Hills CA : SAGE Publications, Inc.

Stark, Rodney. and Robert, Lynne. (1998). *Contemporary social research methods*.

2 nd.ed. Bellevue, WA : MicroCase Corporation.

Waber, Robert Philip. (1985). *Basic content analysis*. California : Sage.

ภาคผนวก

แบบวิเคราะห์เนื้อหางานวิจัยหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยบูรพา ปีการศึกษา 2540 - 2544

เลขที่งานวิจัย		จำนวนหน้ารวม			
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ		จำนวนหน้าเนื้อหา			
สาขาที่ทำวิจัย		จำนวนหน้าบทคัดย่อ(ไทย)			
ประเภทงานวิจัย		จำนวนหน้าบทคัดย่อ(อังกฤษ)			
คำสำคัญ1(ระบุ)		รูปแบบการวิจัย			
คำสำคัญ2(ระบุ)		ประเด็นที่เป็นปัญหาการวิจัย			
คำสำคัญ3(ระบุ)					
คำสำคัญ4(ระบุ)					
คำสำคัญ5(ระบุ)					
วัตถุประสงค์1	รหัส	ข้อความ			
วัตถุประสงค์2	รหัส	ข้อความ			
วัตถุประสงค์3	รหัส	ข้อความ			
วัตถุประสงค์4	รหัส	ข้อความ			
วัตถุประสงค์5	รหัส	ข้อความ			
สมมติฐาน1		ข้อความ			
สมมติฐาน2		ข้อความ			
สมมติฐาน3		ข้อความ			
สมมติฐาน4		ข้อความ			
สมมติฐาน5		ข้อความ			
ตัวแปรต้น1 (ระบุ)					
ตัวแปรต้น2 (ระบุ)					
ตัวแปรต้น3 (ระบุ)					
ตัวแปรต้น4 (ระบุ)					
ตัวแปรต้น5 (ระบุ)					
ตัวแปรตาม1(ระบุ)					
ตัวแปรตาม2(ระบุ)					
ตัวแปรตาม3(ระบุ)					
ตัวแปรตาม4(ระบุ)					
ตัวแปรตาม5(ระบุ)					

ความเกี่ยวข้องของตัวแปร1			
ความเกี่ยวข้องของตัวแปร2			
ความเกี่ยวข้องของตัวแปร3			
ความเกี่ยวข้องของตัวแปร4			
ความเกี่ยวข้องของตัวแปร5			
สถิติที่ใช้วิเคราะห์1(ระบุ)			
สถิติที่ใช้วิเคราะห์2(ระบุ)			
สถิติที่ใช้วิเคราะห์3(ระบุ)			
สถิติที่ใช้วิเคราะห์4(ระบุ)			
สถิติที่ใช้วิเคราะห์5(ระบุ)			
จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		จำนวนตัวอย่าง	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย(ระบุ)			
คุณภาพเครื่องมือ ความเชื่อมั่น		ความเที่ยงตรง	อำนาจจำแนก
การสร้างองค์ความรู้ด้านรัฐศาสตร์(ระบุ)			
การสร้างองค์ความรู้ด้านบริหารรัฐกิจ(ระบุ)			
การพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ระบุ)			
การแก้ไขผลกระทบจากการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ระบุ)			
การแก้ไขปัญหาจากการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ(ระบุ)			
การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศเพื่อนบ้าน(ระบุ)			
การสร้างความสัมพันธ์อันดีกับประเทศอื่น ๆ(ระบุ)			
การพัฒนาการดำเนินงานภาครัฐ(ระบุ)			

การพัฒนาการดำเนินงานภาคเอกชน(ระบุ)	
การพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในสังคม(ระบุ)	
อื่น ๆ(ระบุ)	